

FOLKEKIRKENS
UDDANNELSES- OG VIDENSCENTER

Præster i folkekirken 2022 - Tal og tendenser

FOLKEKIRKEN

SKT. MARKUS KIRKEPLADS 1, 1. • DK-8000 AARHUS C • +45 5858 3000 • FUV@KM.DK • WWW.FKUV.DK
EAN.NR. 5798 000 84 23 42 • CVR.NR. 25 96 18 38

Forfatter: Bjarke Schønwandt Mortensen

© Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter, København

FOLKEKIRKENS
UDDANNELSES- OG VIDENSCENTER

Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter
Skt. Markus Kirkeplads 1,1.
8000 Aarhus C
www.fkuv.dk

1. Indholdsfortegnelse

1.	Indholdsfortegnelse	3
2.	Liste over figurer	5
3.	Liste over tabeller	6
4.	Indledning	7
5.	Teologiuddannelserne.....	8
5.1	Bacheloruddannelserne	9
5.1.1	Tilgangen til bacheloruddannelserne.....	9
5.1.2	Bestanden på bacheloruddannelserne.....	10
5.1.3	Frafald i første studieår på bacheloruddannelserne.....	11
5.1.4	Afbrudte uddannelsesforløb på bacheloruddannelserne	12
5.1.5	Bachelorproduktionen.....	13
5.2	Kandidatuddannelserne	14
5.2.1	Dimensionering af kandidatuddannelserne	14
5.2.2	Mere om dimensioneringen.....	14
5.2.3	Tilgangen til kandidatuddannelserne.....	15
5.2.4	Bestanden på kandidatuddannelserne	16
5.2.5	Afbrudte uddannelsesforløb på kandidatuddannelserne	17
5.2.6	Kandidatproduktionen	18
5.2.7	Kandidaternes ledighed	19
6.	§1a uddannelsesforløbet.....	24
6.1	Ansøgninger og uddannelsesplaner.....	24
6.2	Tompladser på universiteterne	24
6.2.1	Tompladser på Aarhus Universitet.....	24
6.2.2	Tompladser på Københavns Universitet.....	26
7.	Pastoralseminarieuddannelsen.....	27
7.1	Attesterede fordelt på optagelsesordninger	28
7.2	Tid mellem afsluttet kandidatuddannelse og optag på Pastoralseminariet	29
7.3	Produktionen af attesterede	30
7.4	Attesterede fordelt på køn	32
7.5	Attesterede fordelt på alder	33
8.	Samtlige teologer.....	36
8.1	Antallet af teologer og deres aldersfordeling.....	36
8.1.1	Samtlige teologer og teologer i den erhvervsaktive alder	36
8.1.2	Teologernes aldersfordeling	38
8.2	Hvor bor teologerne?	40
8.2.1	Hvilke regioner bor teologerne i?.....	40

8.2.2	Hvilke kommuner bor teologerne i?	42
8.3	Hvilke brancher arbejder teologerne i?.....	44
9.	Ansættelse af præster i årsværk.....	45
9.1	Totale mængde præsteårsværk i folkekirken.....	46
9.2	Lokalfinansierede årsværk.....	48
9.3	Præsteårsværk finansieret af økonomiloven og fællesfonden	49
9.4	Andel af årsværk, som er lokalfinansierede	50
9.5	Præsternes ansættelses kvoter.....	51
10.	Emeriti præster i folkekirken.....	52
10.1	Ansatte emeriti præster.....	53
10.2	Emeriti præster, som varetager enkelttjenester	54
11.	Fakta om præsterne - antal, køn og alder.....	55
11.1	Antallet af præster.....	55
11.2	Kønsfordeling.....	56
11.3	Aldersfordeling.....	56
12.	Uddanner Pastorseminariet nok præster til at bevare præstestandens størrelse?.....	58
12.1	Kort om fremskrivningens forudsætninger.....	58
12.2	Fremskrivningens konklusioner	59
12.3	Bag om konklusionerne	60
12.4	Metodebilag til fremskrivningen.....	60

2. Liste over figurer

Figur 1: Bachelortilgang fordelt på universiteterne.....	9
Figur 2: Bestand fordelt på universiteterne.....	10
Figur 3: Frafald på første studieår i procent.....	11
Figur 4: Afbrudte uddannelsesforløb fordelt på universiteterne	12
Figur 5: Bachelorproduktion fordelt på universiteterne.....	13
Figur 6: Kandidattilgang fordelt på universiteterne	15
Figur 7: Bestand fordelt på universiteterne.....	16
Figur 8: Afbrudte uddannelsesforløb på kandidatuddannelserne	17
Figur 9: Kandidatproduktion fordelt på universiteterne	18
Figur 10: Ledighed - 4. til 7. kvartal fordelt på institutioner	19
Figur 11: Ledighed - 4. til 7. kvartal, samtlige kandidater og teologer	20
Figur 12: Ledighed - 12 til 23 måneder fordelt på hovedinstitution.....	21
Figur 14: Beskæftigelse - 12 til 23 måneder teologer målt op imod humanister og samtlige kandidater.....	23
Figur 15: Attesterede 1995-2021	30
Figur 16: Attesterede 2010-2021	31
Figur 17: Kønsfordeling på pastoralseminarieuddannelsen over tid	32
Figur 18: Aldersfordeling på pastoralseminarieuddannelsen over tid	33
Figur 19: Aldersfordeling på pastoralseminarieuddannelsen over tid, aldersgrupper i procent.....	35
Figur 20: Totale antal teologer over tid.....	37
Figur 21: Teologers aldersfordeling	38
Figur 22: Teologers aldersfordeling i pct imod samtlige kandidaters alder 2019 i procent.....	39
Figur 23: Teologer fordelt på region og tid.....	40
Figur 24: Teologer og samtlige kandidater fordelt på region	41
Figur 25: Teologer fordelt på branche	44
Figur 26: Præsteårsværk over tid.....	46
Figur 27: Præsteårsværk fordelt på stifter, 2018 og 2021.....	47
Figur 28: Lokalfinansierede årsværk	48
Figur 29: Lokalfinansierede årsværk fordelt på stifter, 2018 og 2021	48
Figur 30: Præster og vikarer finansieret af økonomiloven og fællesfonden over tid	49
Figur 31: Præster og vikarer finansieret af økonomiloven og fællesfonden fordelt på stifter, 2018 og 2021.....	49
Figur 32: Andel lokalfinansierede årsværk over tid	50
Figur 33: Andel lokalfinansierede årsværk fordelt på stifter, 2018 og 2021	50
Figur 34: Ansatte emeriti præster i ansættelse.....	53
Figur 35: Emeriti præster i ansættelse fordelt på stifter, 2018 og 2021.....	53

Figur 36: Emeriti vikarer over tid.....	54
Figur 37: Fastansatte præster i årsværk fordelt på stifter, 2018 og 2021.....	54
Figur 38: Antal præster inklusive vikarer	55
Figur 39: Præsternes kønsfordeling	56
Figur 40: Totale antal teologer over tid.....	56
Figur 41: Præsternes aldersfordeling opdelt i grupper.....	60

3. Liste over tabeller

Tabel 1: Ansøgninger, afslag, uddannelsesplaner og tilladelser til §1a	24
Tabel 2: Tompladser på Aarhus Universitet.....	25
Tabel 3: Tompladser på Københavns Universitet.....	26
Tabel 4: Attesterede fordelt på optagelsesordninger 2021	28
Tabel 5: Optagelse 2021 fordelt på optagelsesordninger, lokalitet og semester	28
Tabel 6: Tid fra afsluttet kandidatuddannelse til optagelse på Pastorseminariet, 2021	29
Tabel 7: Teologernes geografiske placering, 2019, 1/2	42
Tabel 8: Teologernes geografiske placering, 2019, 2/2	43
Tabel 9: Præstestillinger fordelt på kvoter	51
Tabel 10: Præsters aldersfordeling.....	57
Tabel 11: Fremskrivning	59

4. Indledning

Denne rapport samler og præsenterer statistikker om præstestanden og dens udvikling. Den kan derfor bl.a. bruges som et redskab til at få indsigt i, hvad der populært kaldes præstemanglen. Rapporten er struktureret som et opslagsværk med korte kapitler, der hver gennemgår én statistik. Der er ikke et gennemgående narrativ, som udlægger og analyserer statistikkerne. Vi giver en overordnet redegørelse af statistikkerne, og henviser til andre kapitler, hvis de kan informere læsningen af en statistik, men i sin natur giver rapporten primært overblik og ikke dybdegående analyser.

Kapitlerne er sorteret, så de følger vejen til præsteembedet. Vi starter med at gennemgå tallene om de teologiske uddannelser. Herefter gennemgår vi tal fra Pastoralseminariet. Dernæst tal om personer med en teologisk uddannelse. Til sidst gennemgår vi selve præstestanden og undersøger, hvorvidt Pastoralseminariet uddanner nok præster til at opretholde præstestanden.

Hvor det er givtigt, har vi præsenteret figurer med tal. Det gør det muligt at se tallene og tendensen i samme figur. I visse tilfælde har vi farvekodet tallene for bedre at vise, hvilke kurver de hører til. Hvor figurer ikke er egnet, har vi præsenteret tallene i tabelformat.

Der er produceret et Excel-ark med alle tallene i tabelform for dem, som ønsker at arbejde videre med dataene.

Rapporten bliver opdateret årligt, og i de kommende år vil den blive udviklet i det nødvendige omfang.

5. Teologiuddannelserne

I dette kapitel gennemgår vi statistikker om teologiuddannelserne på universiteterne. Dvs. bacheloruddannelserne og kandidatuddannelserne på Københavns Universitet og Aarhus Universitet. Den teologiske kandidatuddannelse er den traditionelle vej til præsteembedet, og den vej, som størstedelen er gået for at blive præster.

Kort opsummering af kapitlet

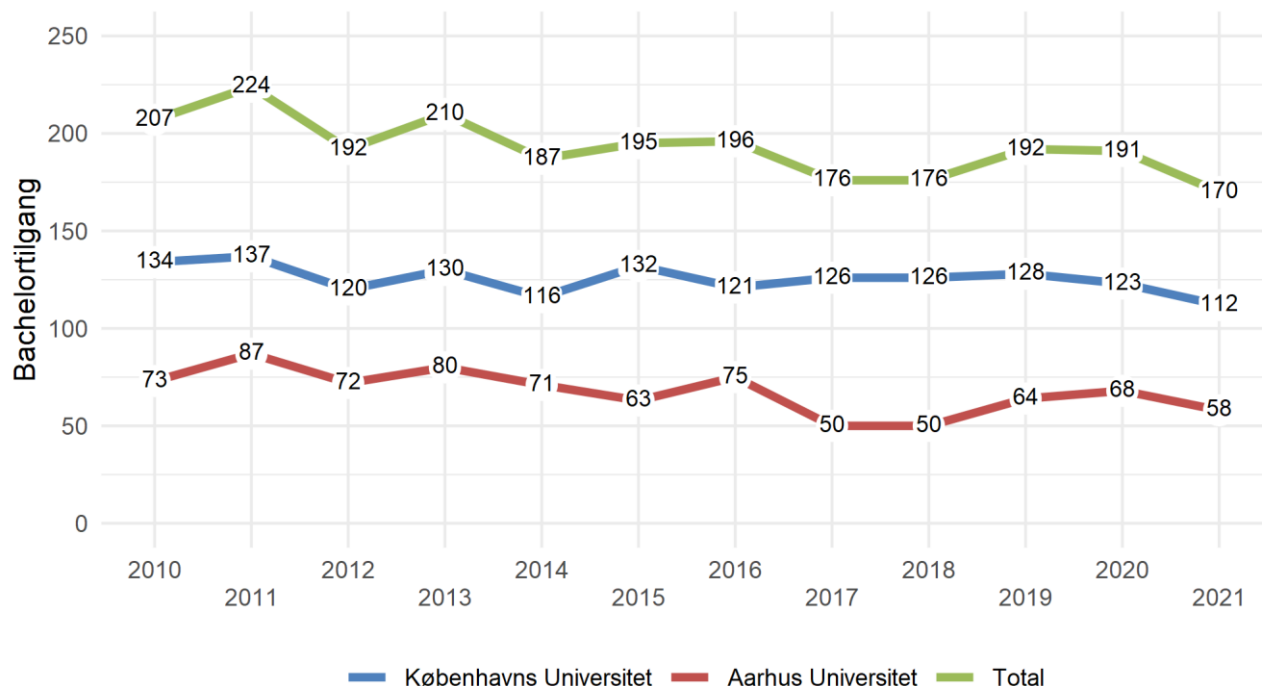
- Bachelortilgangen, hvor mange bliver optaget på en teologisk bachelor, var ganske svagt faldende fra 2010 til 2021.
- Bachelorbestanden, antallet af bachelorer indskrevet på en uddannelse, har været relativt stabilt siden 2016.
- Frafaldet inden for første studieår på bacheloruddannelserne toppede i 2015, faldt de efterfølgende to år og har ligget nogenlunde stabilt siden.
- Siden 2015 er der gennemsnitligt blevet uddannet 69 kandidater og 73 bachelorer.
- Kandidatbestanden har ligget stabilt omkring 188 studerende siden 2019.
- Nyuddannede teologers ledighed følger humanisternes, men svinger noget mere. Overordnet har teologerne større ledighed end samtlige nyuddannede kandidater.

5.1 Bacheloruddannelserne

5.1.1 Tilgangen til bacheloruddannelserne¹

Nedenstående figur viser, hvor mange der starter på en bacheloruddannelse. Det er værd at bemærke, at optaget på bacheloren er relativt stabilt, om end det har været svagt faldende over de sidste 11 år.

Figur 1: Bachelortilgang fordelt på universiteterne

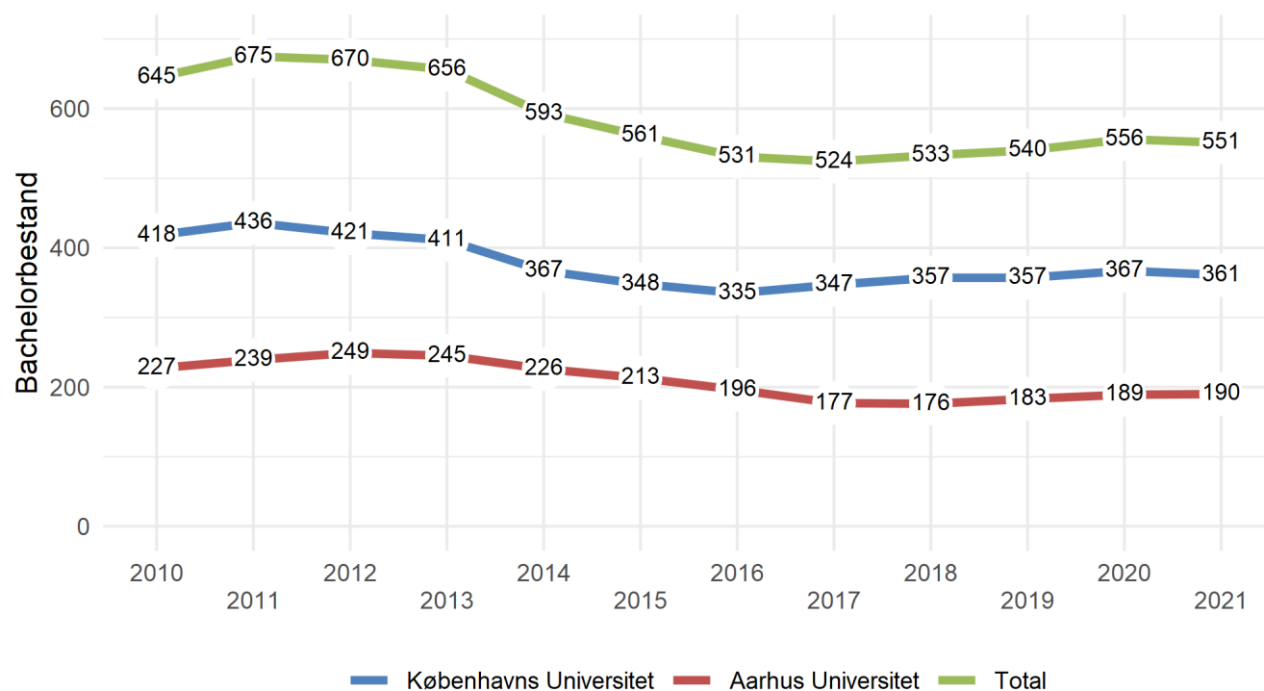
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

¹ Definition af tilgang: Antal personer, som påbegynder uddannelsen. Tidspunkt for uddannelsesaktivitet opgjort på tværsnitsår, hvor fx 2010 dækker over perioden 1/10-2009 – 30/9-2010. Kilde: <https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-tal-om-de-studerende.pdf>

5.1.2 Bestanden på bacheloruddannelserne²

Nedenstående figur viser, hvor mange der var indskrevet på bacheloruddannelserne d. 30. september fra 2010 til 2021. Der er en nedgang i bestanden fra omkring 2013 og frem til 2016, hvorefter bestanden finder et stabilt leje. Dette mønster falder sammen med indfasningen af fremdriftsreformen. Kernen i fremdriftsreformen var, at de studerende automatisk var tilmeldt fag og eksamener svarende til et fuldt semester. Reformen blev indfasnet i 2014, ændret i slutningen af 2015, og fra studieåret 2016/2017 har universiteterne selv haft mulighed for at sætte studiereglerne.³

Figur 2: Bestand fordelt på universiteterne

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

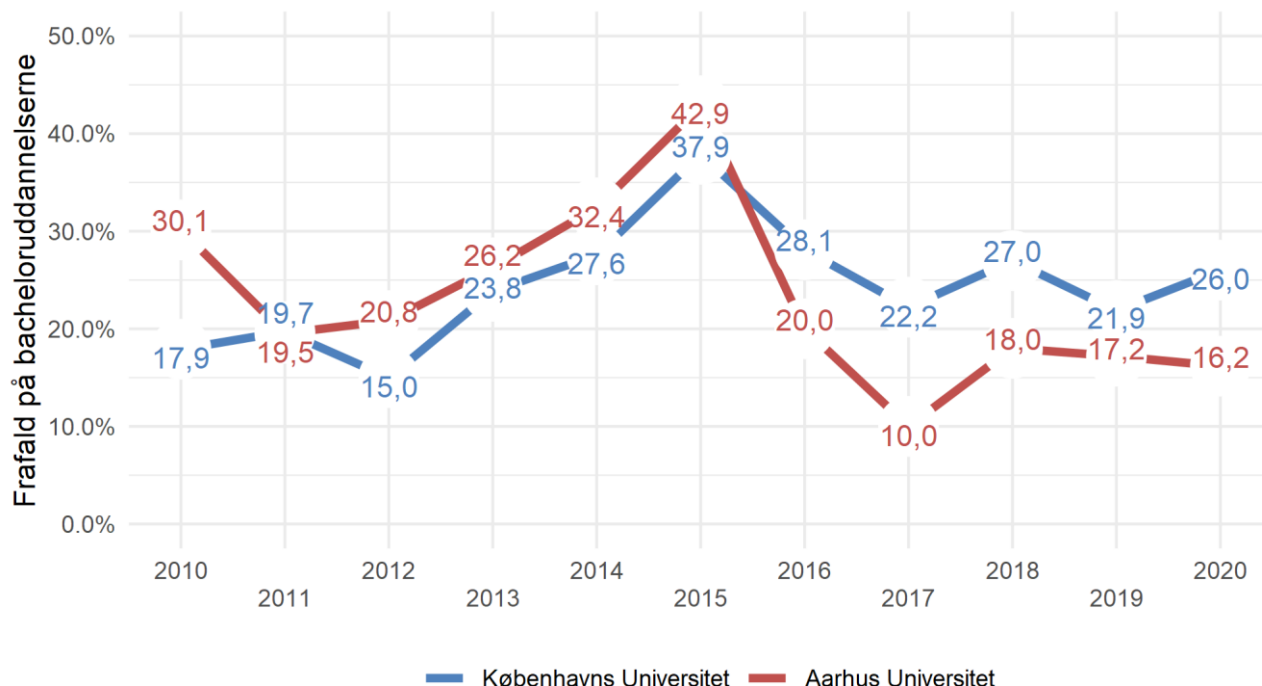
² Definition: Antal personer, der er i gang med uddannelsen per 30/9. Kilde: <https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-tal-om-de-studerende.pdf>

³ Kilde: <https://jyllands-posten.dk/indland/ECE10969440/fakta-fremdriftsreform-skal-faa-studerende-hurtigere-igennem/>

5.1.3 Frafald i første studieår på bacheloruddannelserne⁴

Frafaldsprocenten er en procent, som viser, hvor mange der stopper inden for det første år på deres uddannelse. Vi ser en stigning i frafaldet i 2014 og 2015, og først i 2017 stabiliseres det til niveauet før 2014. Dette falder sammen med, at fremdriftsreformen blev indfaset i 2014.⁵ Se afsnit 4.1.3 – *Bestanden på bacheloruddannelserne* for mere om fremdriftsreformen.

Figur 3: Frafald på første studieår i procent

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

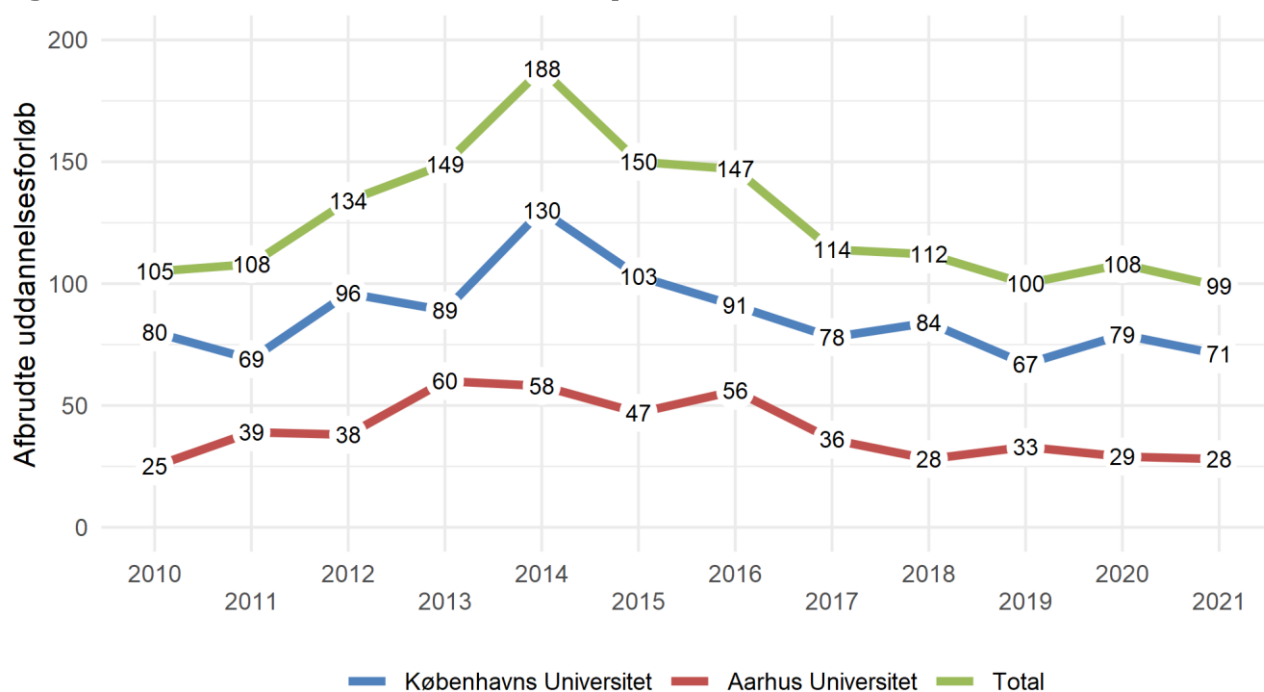
⁴ Definition: Med procent afbrudte beregnes andelen af en årlig tilgang af studerende, der falder fra uddannelsen inden for første år efter studiestart. Årstallet angiver tilgangsåret. Ved tilgang forstås antal personer, som er startet på institutionen/uddannelsen i perioden 1. oktober året før til 30. september i året. Således måles frafaldet i fx 2018 for personer, der er tilgæet uddannelsen i 2018 (1. oktober 2017 - 30. september 2018). Personer, som efter frafald på en uddannelse, påbegynder en anden uddannelse inden for perioden, tæller med i frafaldsprocenten. Personer, der falder fra en uddannelse og påbegynder samme uddannelse på samme eller anden institution inden for de første 13 måneder, tæller ikke med i frafaldsprocenten. Kilde: <https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-frafald.pdf> samt mailkorrespondance med Uddannelses- og Forskningsministeriet.

⁵ Kilde: <https://jyllands-posten.dk/indland/ECE10969440/fakta-fremdriftsreform-skal-faa-studerende-hurtigere-igennem/>

5.1.4 Afbrudte uddannelsesforløb på bacheloruddannelserne⁶

Antallet af afbrudte uddannelsesforløb dækker, hvor mange studerende der stoppede deres uddannelse i et givent år. Dvs. hvis en bachelorstuderende valgte at afbryde sin uddannelse i 2021, vil vedkommende indgå i denne statistik, uanset om vedkommende stoppede i første eller sidste semester. Antallet af afbrudte uddannelsesforløb giver derfor indsigt i, hvordan frafaldet udvikler sig gennem hele bacheloruddannelsen, ikke blot det første studieår. Der er en stigning i samme periode, som fremdriftsreformen blev indført⁷, men efter 2014 er der et næsten kontinuerligt fald i, hvor mange der afbryder deres uddannelse. Siden 2017 har faldet været så lille, at antallet af afbrudte uddannelsesforløb muligvis har fundet et leje omkring de 100 om året.

Figur 4: Afbrudte uddannelsesforløb fordelt på universiteterne

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

⁶ Definition: Antal personer, der har afbrudt deres uddannelsesforløb. Personer, der afbryder en uddannelse og inden for de næste 13 måneder påbegynder samme uddannelse, anses ikke for afbrudte. Det er irrelevant, om de efterfølgende beslutter sig for at skifte til en anden uddannelse eller om de helt stopper i uddannelsessystemet. Kilde: <https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-tal-om-de-studerende.pdf> samt mailkorrespondance med Uddannelses- og Forskningsministeriet.

⁷ Se afsnit 4.1.3 – Bestanden på bacheloruddannelserne for mere om fremdriftsreformen.

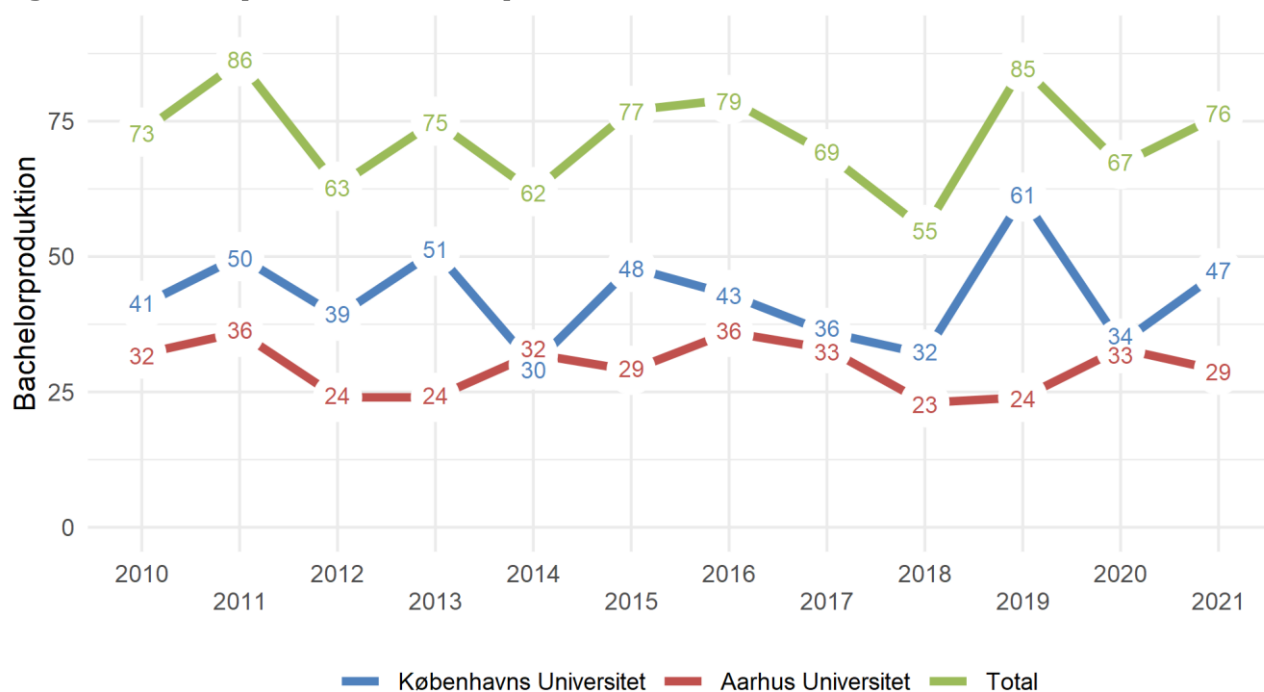
5.1.5 Bachelorproduktionen⁸

Nedenstående figur viser, hvor mange der har afsluttet deres bachelor fordelt over tid. Over de sidste 11 år har der været flere udsving i bachelorproduktionen, men overordnet ligger den totale produktion på omkring 64 studerende årligt.

Københavns Universitet producerer lidt flere bachelorer end Aarhus Universitet. Dette kan forklares med, at København har flere studerende, end Aarhus har.

Københavns produktion af bachelorer var usædvanlig høj i 2019. Ifølge Københavns Universitet er dette sandsynligvis et udtryk for, at et antal studerende havde udsat at afslutte deres uddannelse indtil 2019, hvor der så var flere, som blev bachelorer.

Figur 5: Bachelorproduktion fordelt på universiteterne

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

⁸ Definition: Antal personer, som fuldfører uddannelsen. Tidspunkt for uddannelsesaktivitet opgjort på tværsnitsår, hvor fx 2010 dækker over perioden 1/10-2009 – 30/9-2010. Kilde: <https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/statistikdokumentation/bachelor-og-lange-videregaende-uddannelser/indhold>

5.2 Kandidatuddannelserne

5.2.1 Dimensionering af kandidatuddannelserne

De teologiske kandidatuddannelser er som udgangspunkt dimensioneret således, at Aarhus Universitet kan optage 19 kandidater årligt fra 2023 til 2026, og Københavns Universitet kan optage 36 kandidater årligt i samme periode.⁹

Der er dog undtagelser fra disse lofter, men det kræver en mere teknisk udredning at forklare dem. I det næste afsnit kan den interesserede læser få en bedre forståelse af, hvad dimensioneringen består af.

5.2.2 Mere om dimensioneringen

I 2015 begyndte indfasningen af dimensionering af de videregående uddannelser med overledighed. Dimensionering er et loft over, hvor mange studerende udvalgte kandidatuddannelser må optage. Det er kun uddannelser med systematisk overledighed, som bliver udtaget til ledighedsbaseret dimensionering. Selve loftet på optaget bliver udregnet på baggrund af ledigheden og tidligere optag.¹⁰ Studerende med retskrav kan dog ikke nægtes optag, selvom om det fører til en overskridelse af dimensioneringen. Studerende har et retskrav, hvis de går direkte fra en bacheloruddannelse til en kandidatuddannelse, som bacheloruddannelsen leder videre til.¹¹ Studerende, der ikke har retskrav, fx dem, som ikke søger ind på en kandidatuddannelse senest tre år efter, at de er blevet bachelorer, bliver kun optaget, hvis der er ledige pladser, efter at alle studerende med retskrav er optaget, se fodnote for eksempel.¹²

Universiteterne har nogle friheder i forhold til dimensioneringsloftet. De kan frit fordele lofterne mellem de dimensionerede uddannelser eller helt lukke udbud.¹³ Derudover kan de, efter godkendelse af ministeriet, flytte op til 15 pct. af den samlede reduktion til uddannelser, der ikke er udtaget til dimensionering efter beregningsmodellen, hvis dette kan begrundes med udgangspunkt i arbejdsmarkedets behov. Denne løsning blev primært brugt i dimensioneringens første år.¹⁴ Universiteterne kan dermed friholde uddannelser for reduktioner. Endelig er der indbygget en mekanisme, hvormed en uddannelse kan optage 10 % flere studerende uden retskrav, hvis loftet er udfyldt af studerende med retskrav.¹⁵

⁹ Kilde: <https://ufm.dk/uddannelse/videregaende-uddannelse/dimensionering/dimensionering-2014>

¹⁰ Ledigheden opgøres som ledigheden blandt nyuddannede 4. til 7. kvartal efter endt uddannelse, se kapitel 4.2.7 for denne statistik. Kilde: <https://ufm.dk/uddannelse/videregaende-uddannelse/dimensionering/ledighedsbaseret-dimensionering/uddybende-modelbeskrivelse/Uddybendemodelbeskrivelseopdateret5.2.2021.pdf>

¹¹ Kilde: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2022/35> § 26.

¹² Hvis en uddannelse har et loft på 20 studerende, og 18 bachelorer med retskrav søger optagelse, og fem studerende uden retskrav søger optagelse, så bliver 20 studerende optaget. De 18 studerende med retskrav og to studerende uden retskrav. De resterende tre bachelorer uden retskrav bliver ikke optaget.

¹³ Kilde: <https://ufm.dk/uddannelse/videregaende-uddannelse/dimensionering/ledighedsbaseret-dimensionering/uddybende-modelbeskrivelse/Uddybendemodelbeskrivelseopdateret5.2.2021.pdf>

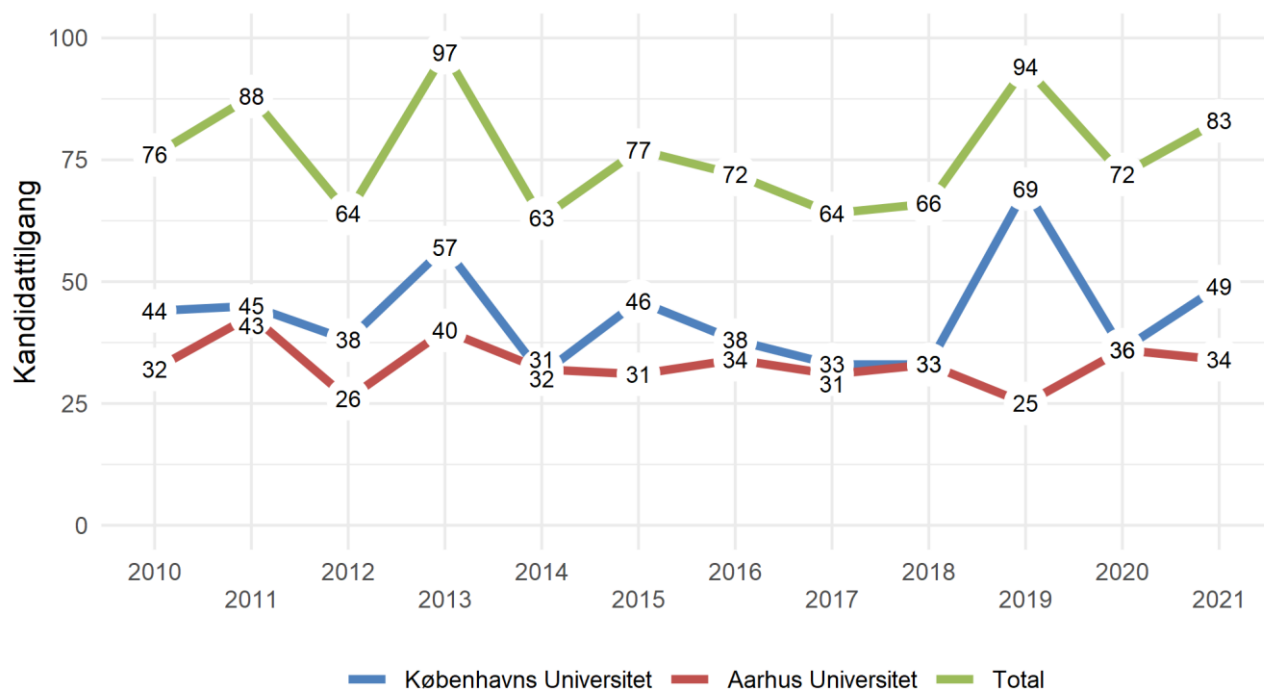
¹⁴ Kilde: mailkorrespondance med Uddannelses- og Forskningsministeriet.

¹⁵ Hvis alle studiepladserne bliver taget af bachelorer med retskrav, kan uddannelsen optage yderligere 10 % uden retskrav. Den førortalte uddannelse vil i så fald kunne optage 20 med retskrav og to uden.

5.2.3 Tilgangen til kandidatuddannelserne¹⁶

Nedenstående figur viser, hvor mange der er startet på en af de teologiske kandidatuddannelser over tid. Tilgangen til kandidatuddannelserne måles på samme måde som tilgangen til bacheloruddannelserne. Siden 2015 har tilgangen været relativt stabil omkring 75 optagne per år. Undtagelsen fra dette er optaget i 2019, hvor Københavns Universitet oplevede et særligt stort optag. Dette skyldtes sandsynligvis, at der var en stor bachelorproduktion på universitetet samme år.

Figur 6: Kandidattilgang fordelt på universiteterne

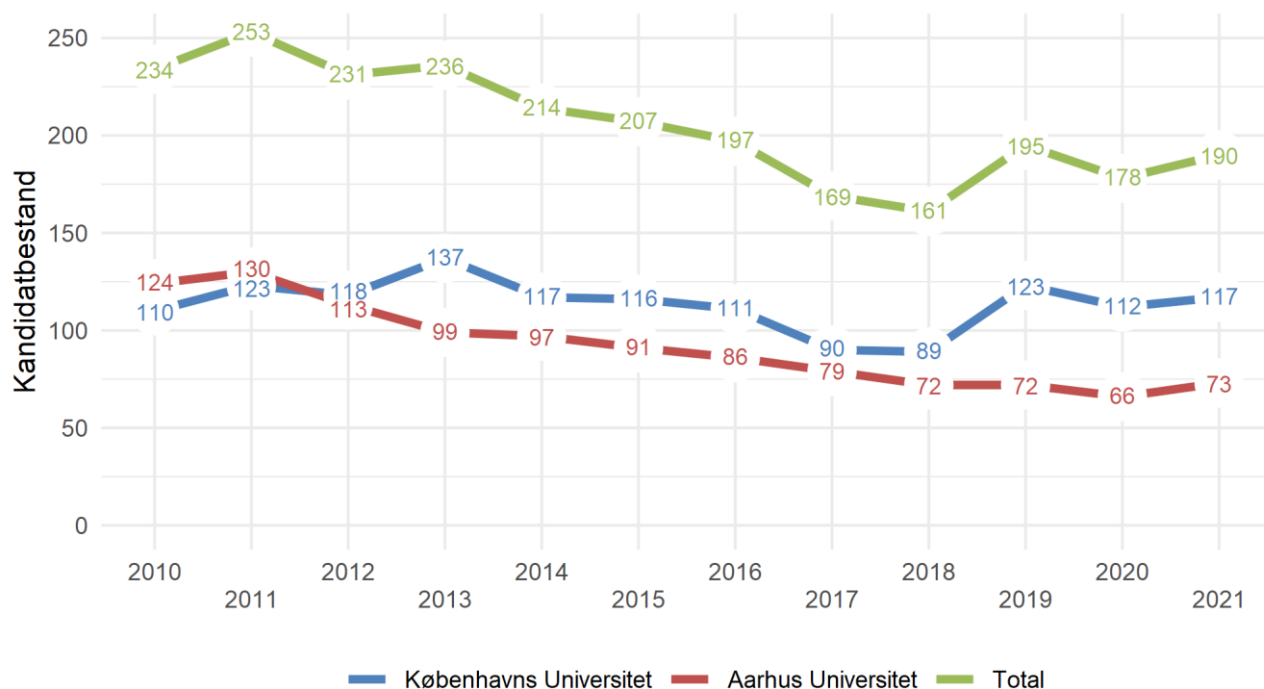
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

¹⁶ Definition: Antal personer, som påbegynder uddannelsen. Tidspunkt for uddannelsesaktivitet opgjort på tværsnitsår, hvor fx 2010 dækker over perioden 1/10-2009 – 30/9-2010. Kilde: <https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-tal-om-de-studerende.pdf>

5.2.4 Bestanden på kandidatuddannelserne¹⁷

Figuren viser, hvor mange der er indskrevet på kandidatuddannelserne d. 30/9 et givent år. Kurven følger nogenlunde det samme mønster som bestanden på bacheloruddannelserne. Der er et fald fra 2013 til 2018, hvorefter vi ser en stigning og en stabilisering af bestanden. Det er meget muligt, at det også her er fremdriftsreformen, som er årsagen til, at flere enten er faldet fra eller har gennemført deres uddannelse.¹⁸

Figur 7: Bestand fordelt på universiteterne

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

¹⁷ Definition: Antal personer, der er i gang med uddannelsen per d. 30/9. Kilde: <https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-tal-om-de-studerende.pdf>

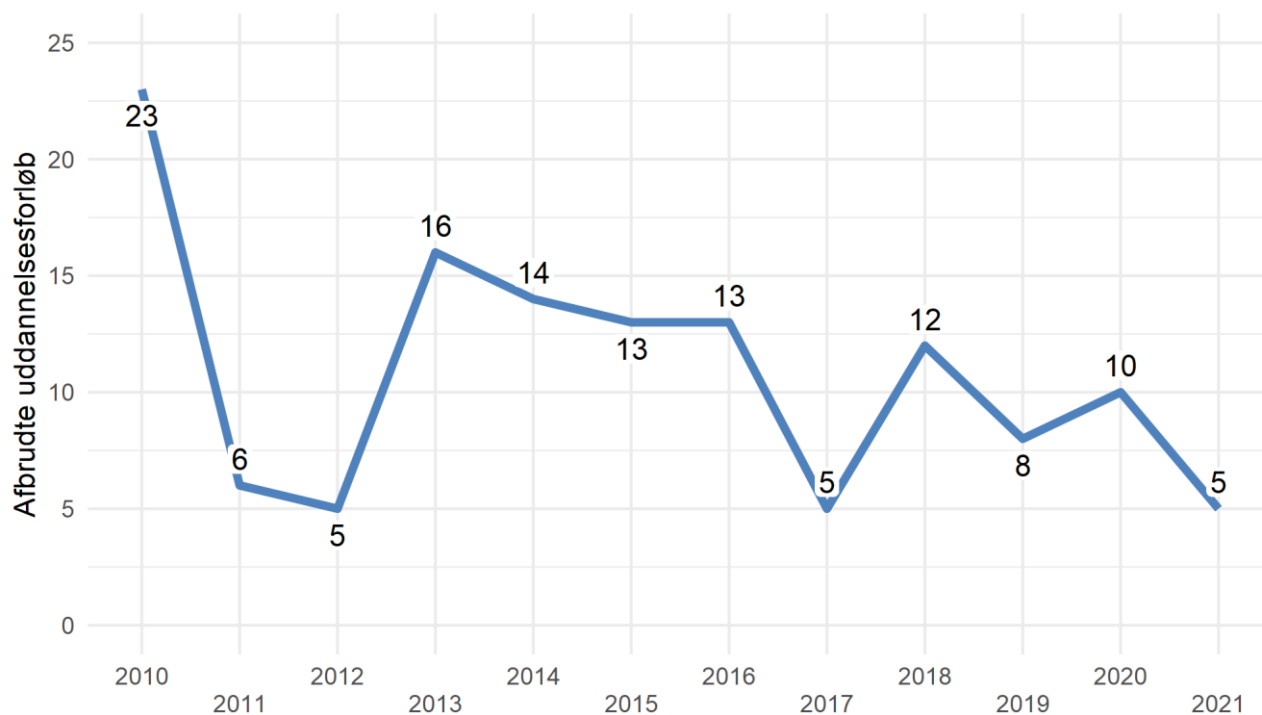
¹⁸ Se afsnit 4.1.3 – Bestanden på bacheloruddannelserne for mere om fremdriftsreformen.

5.2.5 Afbrudte uddannelsesforløb på kandidatuddannelserne¹⁹

Frafaldsprocenten på kandidatuddannelserne er så lille, at Uddannelses- og Forskningsministeriet ikke opgør denne statistik. Af samme årsag har vi kun det samlede antal afbrudte uddannelsesforløb, og ikke afbrudte uddannelsesforløb opdelt på universiteter.

I 2021 var der sammenlagt 190 studerende indskrevet på en teologisk kandidatuddannelse og kun fem afbrudte uddannelsesforløb. Gennemsnitligt har der været 10,8 afbrudte uddannelsesforløb årligt fra 2010 til 2021. Frafaldet på kandidatuddannelserne er altså ikke særlig stort.

Figur 8: Afbrudte uddannelsesforløb på kandidatuddannelserne

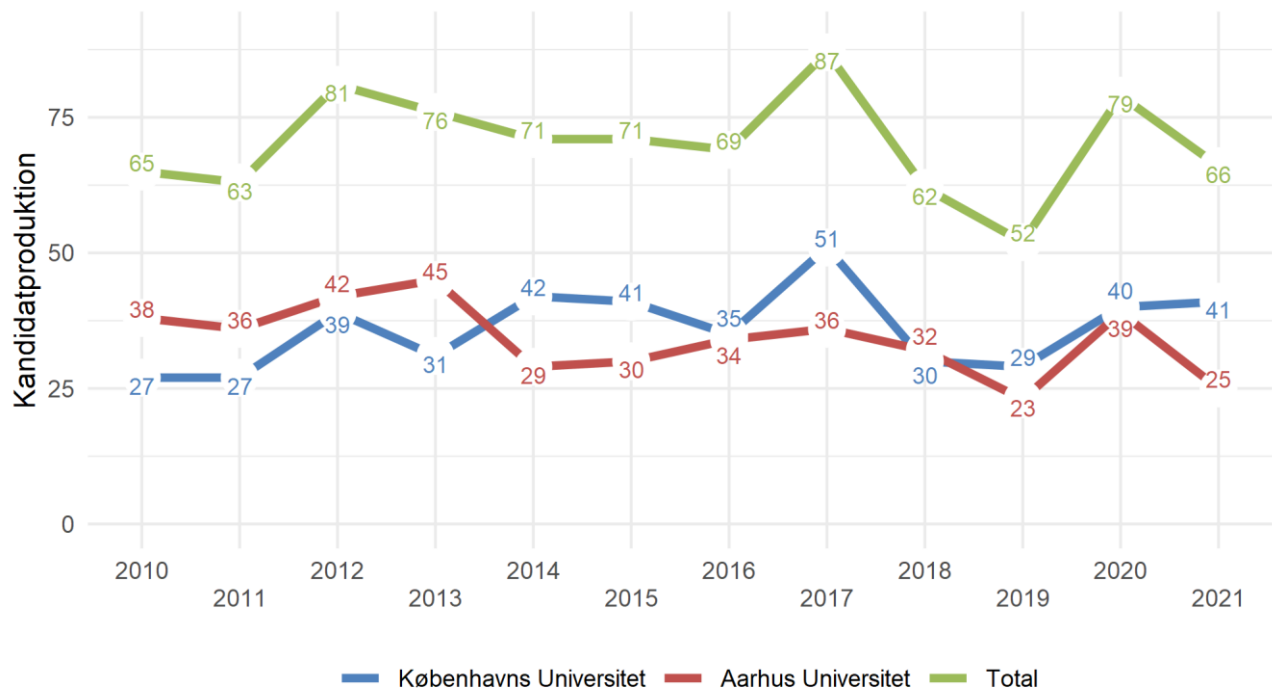
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

¹⁹ Antal personer, der har afbrudt uddannelsen. Personer, der afbryder en uddannelse og inden for de næste 13 måneder påbegynder samme uddannelse, anses ikke for afbrudte. Det er uklart, om de efterfølgende besluttede sig for at skifte til en anden uddannelse, eller om de helt stoppede i uddannelsessystemet. Kilde: <https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-tal-om-de-studerende.pdf> samt mailkorrespondance med Uddannelses- og Forskningsministeriet.

5.2.6 Kandidatproduktionen²⁰

Statistikken viser, hvor mange der har afsluttet deres kandidatuddannelse fra 2010 til 2021. Over de sidste ti år er der gennemsnitligt produceret omkring 70 kandidater hvert år. Der er år, som afviger fra dette mønster. I 2017 gennemførte 87 kandidater deres uddannelse, hvilket er det højeste antal i tidsserien, og i 2019 afsluttede 52 deres kandidatuddannelse, hvilket er det laveste antal i tidsserien.

Figur 9: Kandidatproduktion fordelt på universiteterne

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

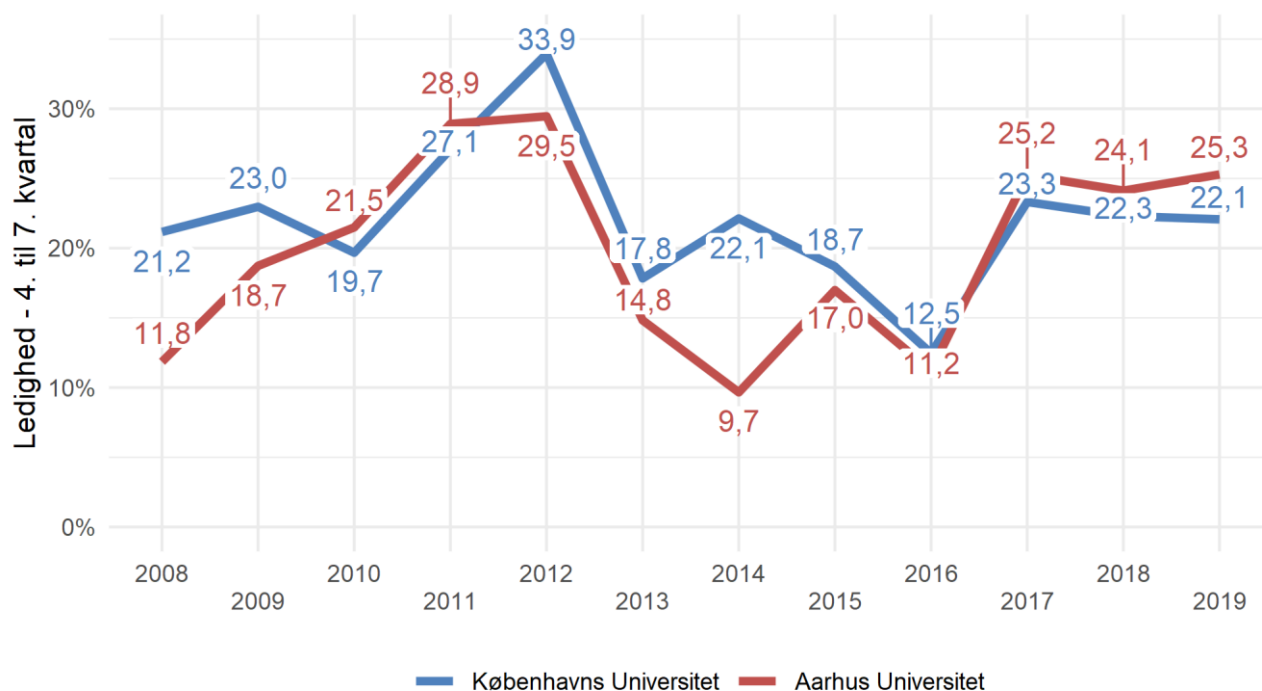
²⁰ Definition: Personer, der fuldfører en uddannelse i perioden mellem 1. oktober og 30. september året efter. Kilde: <https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/statistikdokumentation/bachelor-og-lange-videregaende-uddannelser/indhold>

5.2.7 Kandidaternes ledighed

5.2.7.1 Ledighed - 4. til 7. kvartal²¹

Ledighed for 4. til 7. kvartal viser teologernes ledighed et til et og trekvart år efter, at de har afsluttet deres uddannelse. Ledigheden beregnes ved brug af Danmarks Statistiks bruttoledighed. Lidt forsimplet beregnes bruttoledighed ved at holde antallet af timer, disse teologer har været arbejdsløse op imod, hvor mange mulige arbejdstimer gruppen har haft i samme periode. Vi præsenterer her to figurer. Den første viser ledigheden for nyligt færdiguddannede teologer fra henholdsvis Aarhus og Københavns Universitet. Denne figur viser, at der kun er små forskelle mellem de studerende på de to universiteter. Ledigheden er nogenlunde den samme uanset, hvor de studerende er uddannet. Den anden figur sammenligner ledigheden for teologer, humanister og samtlige kandidater. Denne figur viser, at teologernes ledighed svinger omkring det samme leje, som humanisternes ligger på. Nogle år har teologerne lidt højere ledighed, andre år lidt lavere. Både humanisternes og teologernes ledighed er højere end gennemsnittet for alle kandidater. Uddannelses- og Forskningsministeriet bruger forskellen mellem samtlige kandidater og den enkelte uddannelse, når de udtager kandidatuddannelser til dimensionering.

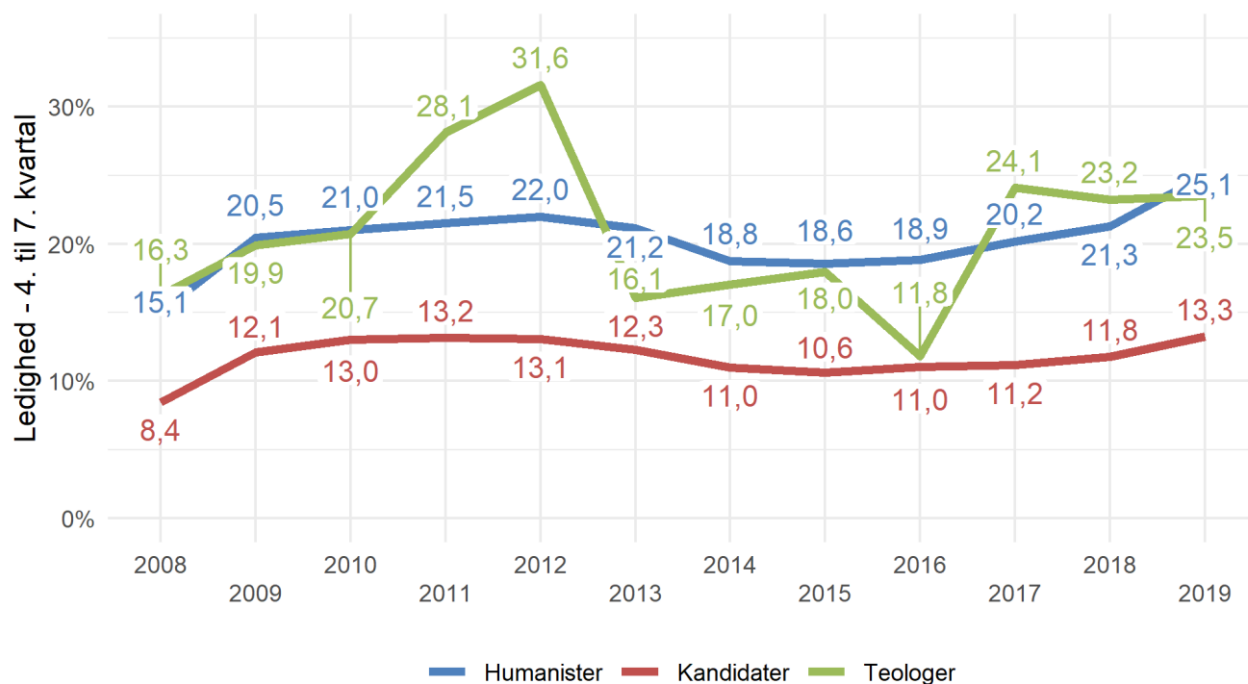
Figur 10: Ledighed - 4. til 7. kvartal fordelt på institutioner

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

²¹ Statistikken baserer sig på bruttoledigheden for en uddannelsesgruppe 4. til 7. kvartal efter endt uddannelse. Bruttoledigheden tager udgangspunkt i den enkelte persons opfyldelse af tre nødvendige betingelser. Den enkelte dimittend skal nemlig for at være ledig opfylde følgende: a) være uden arbejde b) stå til rådighed for arbejdsmarkedet c) være aktivt arbejdssøgende. Bruttoledighedsbegrebet omfatter ud over de nettoledige også personer i aktivering, som modtager dagpenge, kontant-, starthjælp eller løntilskud. Følgende er et eksempel på, hvordan statistikken udregnes. Hvis en gruppe på 100 nyuddannede – alle med ønske om halvtidsjob, og alle opfylder betingelserne for at indgå i statistikken som bruttoledige, kan den underopdeles i 50 nyuddannede, der har opnået den ønskede halvtidsbeskæftigelse, medens de øvrige 50 nyuddannede alle er uden beskæftigelse – og at dette er gældende gennem hele opgørelsesperioden, vil denne gruppe på 100 nyuddannede i ministeriets tabeller optræde med en ledigheds-grad på 25 procent. Kilde: <https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-ledighed.pdf>

Figur 11: Ledighed - 4. til 7. kvartal, samtlige kandidater og teologer

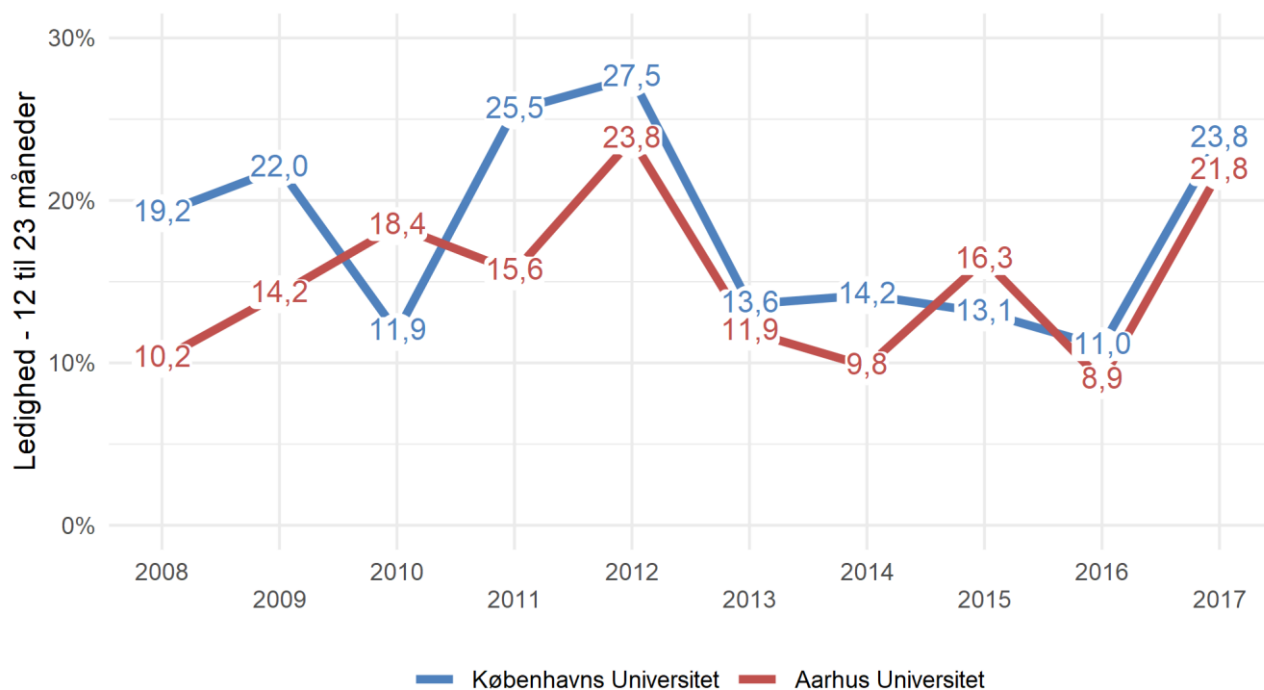
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

5.2.7.2 Ledighed og beskæftigelse - 12 til 23 måneder

5.2.7.2.1 Ledighed - 12 til 23 måneder²²

Ledigheden for 12 til 23 måneder er et ledighedsmål, man kan udlede af Uddannelses- og Forskningsministeriets beskæftigelsesstatistik. Det måler et kvartal længere end ledigheden 4. til 7. kvartal og giver os derfor indsigt i arbejdsløsheden helt op til, at dagpengeperioden udløber. Det opgøres dog på en lidt anden måde end den forrige ledighedsstatistik, hvorfor man kan sammenligne kurvernes tendenser, men ikke procenterne. Herunder har vi to ledighedsstatistikker, den ene sammenligner teologer fra de to universiteter, og den anden sammenligner teologer med humanister og samtlige kandidater. Overordnet følger statistikkerne dog de samme tendenser, som vi så i forrige afsnit, hvilket betyder, at det ekstra kvartal ikke ændrer de teologiske kandidaters ledighed. Der ikke den store forskel på, hvor teologerne er uddannet. Teologernes arbejdsløshed svinger omkring humanisternes, men er typisk højere end gennemsnittet for alle kandidater.

Figur 12: Ledighed - 12 til 23 måneder fordelt på hovedinstitution

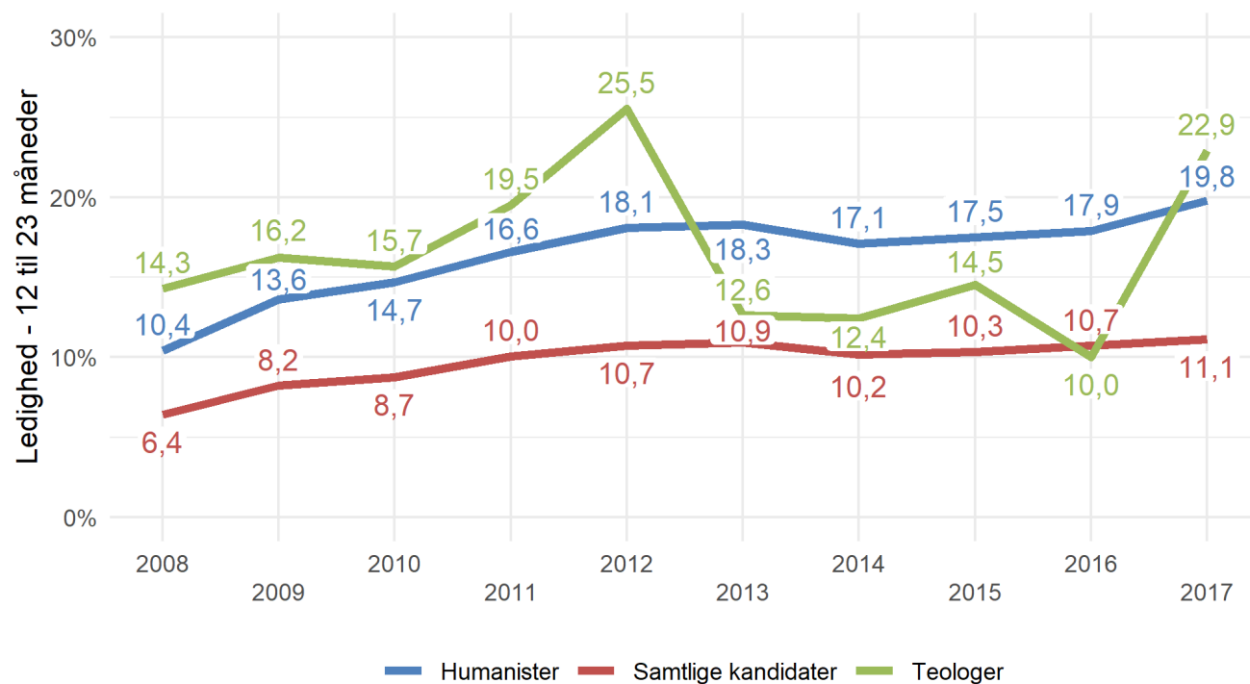

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

²² Ledigheden for 12 til 23 måneder efter endt uddannelse er et ledighedsmål udledt af beskæftigelsen for 12 til 23 måneder efter endt uddannelse. Beskæftigelsen er udregnet ved at tage (antallet af dage i beskæftigelse/(antallet af dage i beskæftigelse + antallet af dage som ledige))*100, målt over den 12.-23. md. efter fuldførelse. I statistikken optælles der ikke i timer men i dage, hvorvidt en person var ledig, i beskæftigelse eller andet. Kilde: <https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-beskaeftigelse.pdf>

Vi har udregnet ledighedsgraden i samme periode ved at trække 1 fra beskæftigelsesgraden. Siden beskæftigelsesgraden har to variabler i nævneren (dage i beskæftigelse + dage som ledige) og ét af disse i tælleren (dage i beskæftigelse), kan man trække 1 fra resultatet for at skifte variabelen ud i tælleren, dvs. at trække 1 fra svarer til, at man havde antallet af dage ledige i tælleren.

Figur 13: Ledighed - 12 til 23 måneder teologer målt op imod humanister og samtlige kandidater

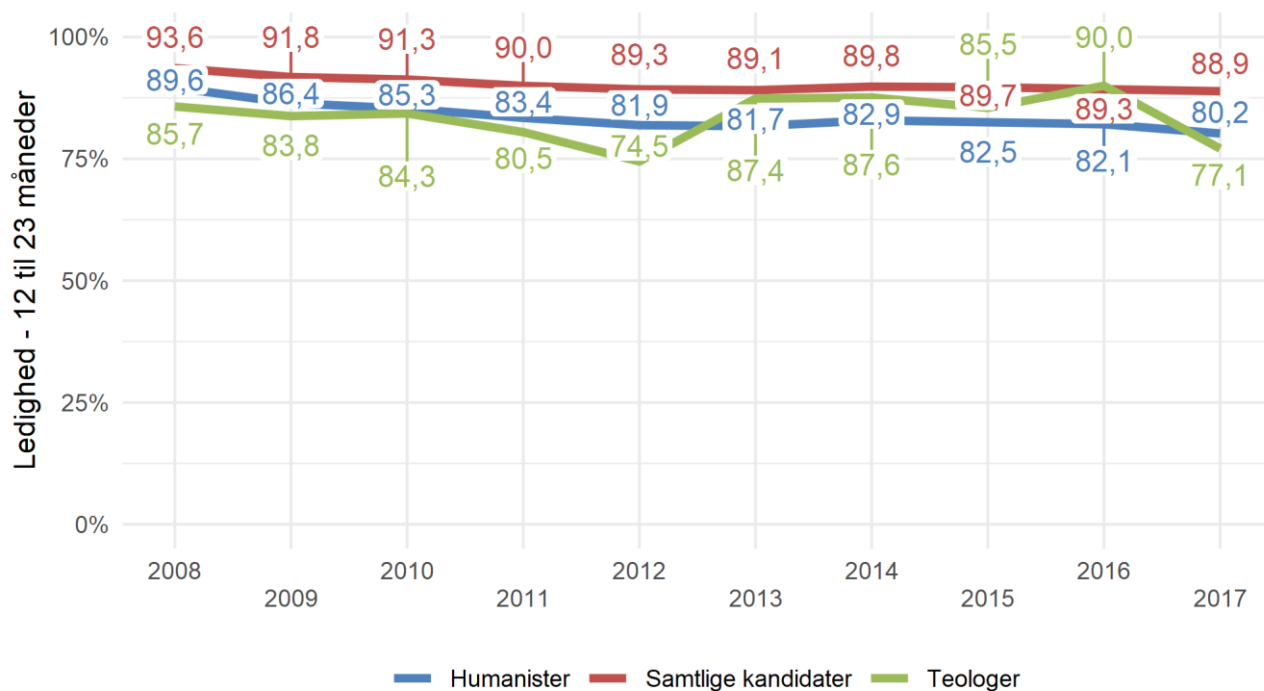

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

5.2.7.2.2 Beskæftigelse - 12 til 23 måneder²³

Beskæftigelsesstatistikken viser, hvor meget de færdiguddannede teologer har været i arbejde 12 til 23 måneder efter endt uddannelse. Det er grundlæggende den samme statistik som ledigheden mellem 12 til 23 måneder, men her har vi set på, i hvilket omfang de er beskæftiget. Som i den tidligere statistik har vi medtaget en sammenligning mellem universiteterne og teologer, humanister og samtlige kandidater. Tendensen er derfor den samme som den foregående. Figuren viser, at teologernes beskæftigelse svinger omkring det samme leje, som humanisternes ligger på. Nogle år har teologerne lidt højere beskæftigelse, andre år lidt lavere. Både humanisternes og teologernes beskæftigelse er typisk lavere end gennemsnittet for alle kandidater.

Figur 14: Beskæftigelse - 12 til 23 måneder teologer målt op imod humanister og samtlige kandidater

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

²³ Beskæftigelsen for 12 til 23 måneder er udregnet ved at tage (antallet af dage i beskæftigelse/(antallet af dage i beskæftigelse + antallet af dage som ledige))*100, målt over den 12.-23. md. efter fuldførelse. I statistikken optælles der ikke i timer men i dage, hvorvidt en person var ledig, i beskæftigelse eller andet. Kilde: <https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-beskaeftigelse.pdf>

6. §1a uddannelsesforløbet

Fra 2021 har det været muligt for personer med en kandidatuddannelse at tage et supplerende uddannelsesforløb og herefter blive optaget på Pastoralseminariet via §1a-ordningen.²⁴ I dette kapitel gennemgår vi statistikker om den nye ordning.

Kort opsummering af kapitlet

- Kun få får afslag på deres ansøgning til §1a-ordningen.
- Vi kan ikke følge studerende på §1a-ordningen på universiteterne, men vi kan følge de studerende på universiteternes tompladsordninger - de ordninger, som personer, der går §1a-vejen, må benytte sig af.
- Størstedelen af de studerende på tompladsordningerne gennemfører deres fag.

6.1 Ansøgninger og uddannelsesplaner

Første trin i uddannelsesforløbet er at søge Kirkeministeriet om en uddannelsesplan. Nedenstående tabel viser, hvor mange ansøgninger, afslag, uddannelsesplaner og tilladelser til at arbejde i folkekirken som præst, der er udstedt til personer på §1a-forløb. En ansøger kan få afslag, hvis vedkommende fx ikke har gennemført en kandidatuddannelse.

Tabel 1: Ansøgninger, afslag, uddannelsesplaner og tilladelser til §1a

År	Ansøgninger	Afslag	Uddannelsesplaner	Tilladelser
2021	261	11	250	0
2022	124	5	119	-

Kilde: Kirkeministeriet

6.2 Tompladser på universiteterne

På baggrund af uddannelsesplanen fra Kirkeministeriet skal ansøgere selv søge de fag på universiteternes tompladsordninger, som de skal bruge for at gennemføre deres uddannelsesplaner. Universiteterne følger ikke specifikt de studerende på deres §1a-forløb. De optæller imidlertid, hvordan det går med tompladsordningerne. Denne optælling inkluderer flere end blot studerende på §1a-forløb, men den er det nærmeste, vi kommer på statistikker, som følger §1a-studerende igennem deres uddannelsesforløb. Tompladser er pladser på fag, som ikke er fyldt ud af studerende, som er optaget på normal vis. Der er et begrænset antal tompladser til rådighed. Tabellerne viser, at hovedparten af de tilmeldte består deres eksamener, også i sprogfaget græsk.

6.2.1 Tompladser på Aarhus Universitet

²⁴ Kilde: <https://www.km.dk/praestemangel>

Tabel 2: Tompladser på Aarhus Universitet

År	Semester	Fag	Tilmeld- inger	Bestået	Ikke bestået	Tilmeldt reeksam- en	Afmeldt
2021	Efterår	Bibelkundskab	35	26	4	4	1
2021	Efterår	Græsk 1	32	25	1	0	6
2022	Forår	Praktisk teologi: Indføring	35	-	-	-	-
2022	Forår	Græsk 2	30	-	-	-	-
2022	Forår	ER: At digte livet - fra Kierkegaard	4	-	-	-	-
2022	Forår	Ny Testamente 1: De synoptiske	2	-	-	-	-
2022	Forår	Dogmatik 2: Dogmatiske hovedlinjer	2	-	-	-	-
2022	Forår	Kirkehistorie 2: 1500 til i da	2	-	-	-	-
2022	Forår	Gammel Testamente: Pain and	1	-	-	-	-
2022	Forår	Valgfag: Køn og seksualitet i	1	-	-	-	-
2022	Forår	Entreprenørskab	1	-	-	-	-

Kilde: Aarhus Universitet

6.2.2 Tompladser på Københavns Universitet

Tabel 3: Tompladser på Københavns Universitet

År	Semester	Fag	Tilmeld- inger	Bestået	Ikke bestået	Afmeldt
2021	Efterår	Bibelkundskab	15	13	1	1
2021	Efterår	Dogmatik 1	12	11	0	1
2021	Efterår	Etik og religionsfilosofi 2	4	3	0	1
2021	Efterår	Græsk 1	7	5	1	1
2021	Efterår	Kirke- og Teologihistorie 3	1	1	0	0
2021	Efterår	Det Nye Testaments Eksegese 3	1	1	0	0
2021	Efterår	Praktisk Teologi	3	1	1	1
2022	Forår	Dogmatik 2	9	-	-	-
2022	Forår	Etik og religionsfilosofi 1	11	-	-	-
2022	Forår	Græsk 2	4	-	-	-
2022	Forår	Kirke- og Teologihistorie 1	10	-	-	-
2022	Forår	Praktisk Teologi	1	-	-	-
2022	Forår	Valgfag i Det Gamle Testamente	5	-	-	-

Kilde: Københavns Universitet

7. Pastoralseminarieuddannelsen

For at blive præst i folkekirken skal man attesteres fra Pastoralseminariet. I 2022 findes der fem måder, hvorpå man kan optages på Pastoralseminariet.

- Den traditionelle vej, hvor man optages, fordi man har en teologisk kandidatuddannelse.
- §2-ordningen, hvor man, efter aftale og samarbejde med en biskop, kan blive optaget.
- Den nye §1a-ordning, hvor man kan få optagelse ved at have en dansk kandidatuddannelse, og gennemføre et skræddersyet uddannelsesforløb.
- Derudover er det sædvanen, at en person uden nogen af de foregående forudsætninger kan optages, hvis de bliver kaldet af en valgmenighed som præst – efter aftale med den biskop, der har tilsynet.
- Endelig kan personer med en anden nordisk end dansk uddannelse i teologi blive pålagt at tage kurser på Pastoralseminariet, før de kan arbejde som præst i den danske folkekirke.²⁵

Pastoralseminariet uddanner de kommende præster i Aarhus og København. Uddannelsesforløbet er seks måneder langt og er SU-berettiget. Det er sjældent, at studerende ikke gennemfører uddannelsesforløbet, når de først er startet, hvorfor kun antallet af attesterede opgøres.

Kort opsummering af kapitlet

- Fra 2018 til 2021 blev der gennemsnitligt attesteret 67 personer.
- Pastoralseminariets produktion af attesterede var lavere mellem 2010 og 2021 end mellem 1995 og 2009.
- 82 % af de attesterede i 2021 havde en teologisk baggrund.
- De fleste attesterede teologer søger ind på Pastoralseminariet maksimalt ét år efter, de har afsluttet deres uddannelse.
- Siden 2014 har kønsfordelingen på Pastoralseminariet været nogenlunde lige.
- Overordnet set er de attesterede blevet ældre.

²⁵ Kilde: <https://www.km.dk/praestemangel>

7.1 Attesterede fordelt på optagelsesordninger

Nedenstående tabel viser, hvilke baggrunde de attesterede blev optaget efter i 2021.²⁶ Det var overvejende teologer, som blev optaget, men personer med andre baggrunde blev også optaget. Pastorseminariet oplyser, at der blev optaget ualmindelig mange via §2-ordningen i 2021.

Tabel 4: Attesterede fordelt på optagelsesordninger 2021

Optagelse	Antal	Pct.
Cand.theol.	63	82 %
§2	12	16 %
§1a	0	0 %
Andet	2	3 %

Kilde: Folkekirkens
Uddannelses- og Videnscenter

Note: Se indledningen til dette
kapitel for en gennemgang af,
hvad *Andet* dækker.

Nedenstående tabel viser de samme tal som forrige tabel, men fordelt på semester og lokalitet. Tabellen viser, at det særligt var i Aarhus, mange blev optaget via §2-ordningen.

Tabel 5: Optagelse 2021 fordelt på optagelsesordninger, lokalitet og semester

År	Lokalitet	Semester	Optagelse	Antal
2021	København	Efterår	Cand.theol.	20
2021	København	Forår	Cand.theol.	18
2021	København	Forår	§2	2
2021	København	Forår	Andet	1
2021	Aarhus	Efterår	Cand.theol.	25
2021	Aarhus	Efterår	§2	10
2021	Aarhus	Efterår	Andet	1

Kilde: Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

²⁶ Da det var første år, at data til denne statistik blev indsamlet, var det ikke muligt at indsamle information om alle de attesterede. Der er derfor en lille afvigelse fra totalen i nedenstående tabel og den senere figur over produktionen af attesterede.

7.2 Tid mellem afsluttet kandidatuddannelse og optag på Pastoralseminariet

Tabellen viser, hvor lang tid teologerne, som blev attesteret i 2021, ventede med at søge ind på Pastoralseminariet efter de afsluttede deres kandidatuddannelse. Det er ganske få, som ikke søger optagelse på Pastoralseminariet umiddelbart efter endt uddannelse. 81 % ventede under et år med at søge ind på Pastoralseminariet. 7 % ventede et til to år, og sammenlagt 11 % ventede i mere end to år.

Tabel 6: Tid fra afsluttet kandidatuddannelse til optagelse på Pastoralseminariet, 2021

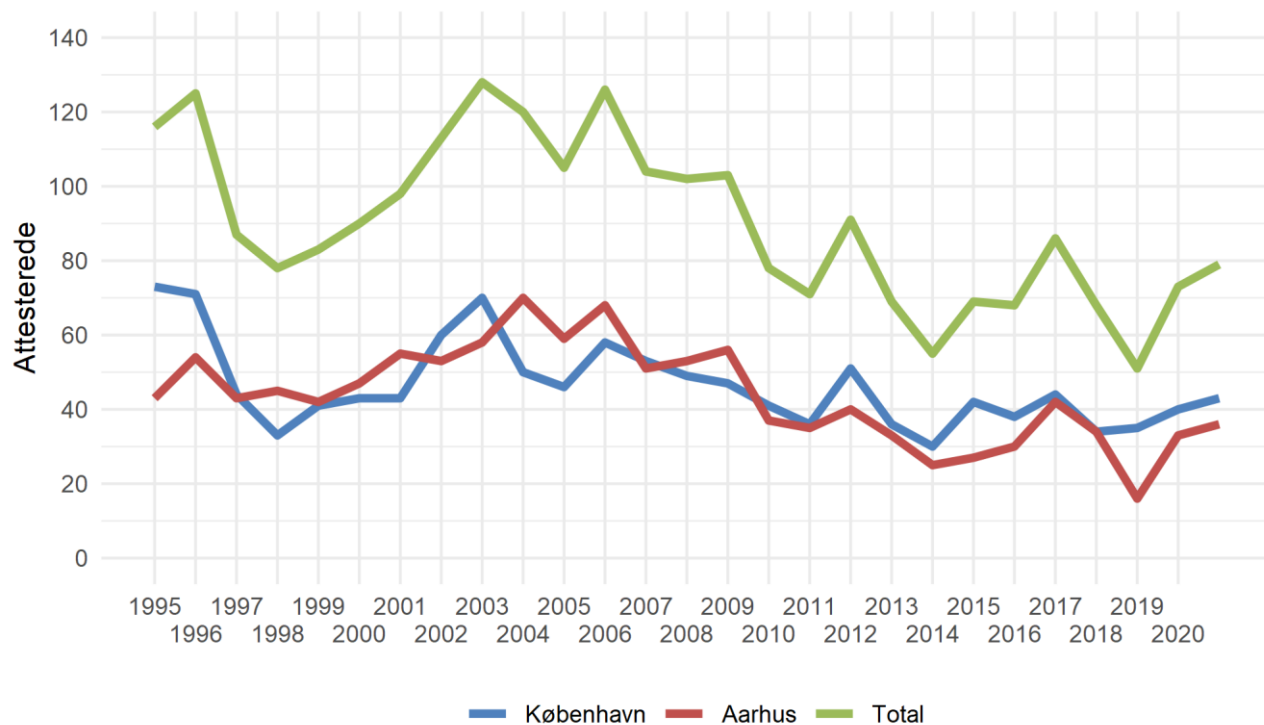
Tid til optagelse	Antal	Pct.
< 1 år	44	81 %
1-2 år	4	7 %
2-3 år	2	4 %
> 5 år	4	7 %

Kilde: Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

7.3 Produktionen af attesterede²⁷

Nedenstående figur viser produktionen af attesterede på Pastorseminariet fra 1995 til 2021. De sidste ti år har produktionen af attesterede ligget relativt stabilt mellem 51 og 91. Dette er dog lavere end tidligere. I perioden fra 1995 til 2009 lå produktionen mellem 78 og 128. Næste figur sætter fokus på antallet af attesterede fra 2010 til 2021.

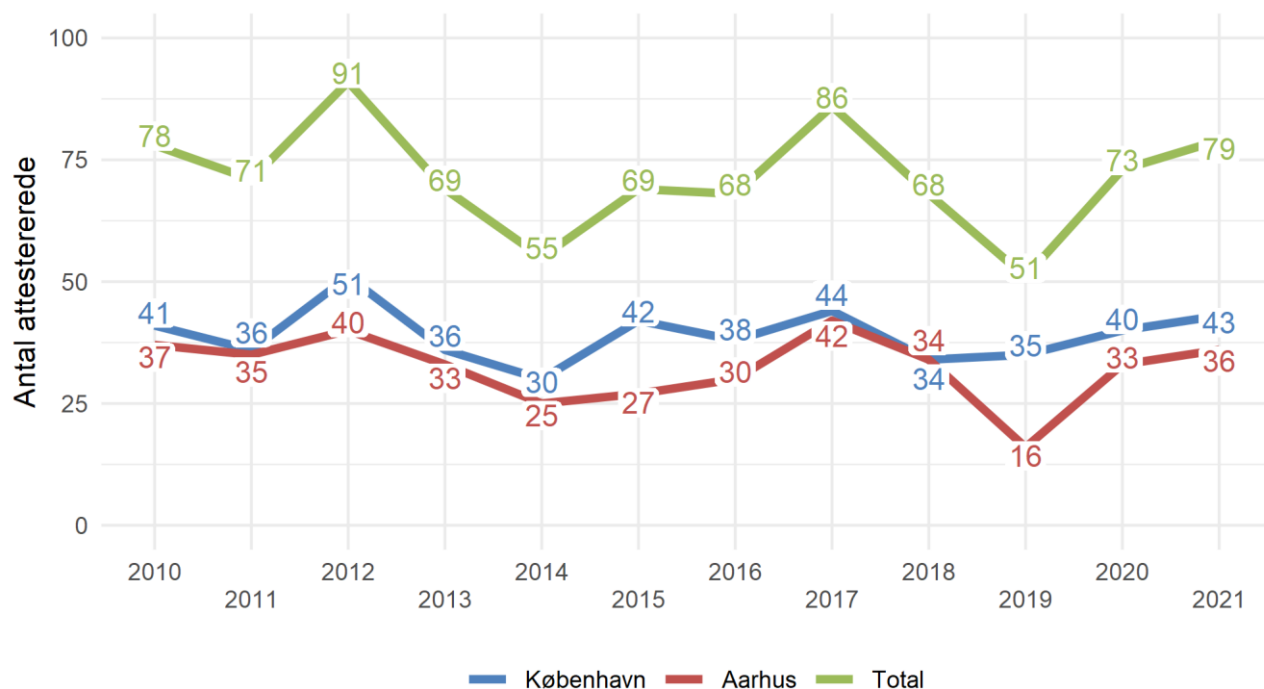
Figur 15: Attesterede 1995-2021

²⁷ Antallet af attesterede er optalt på, hvor mange der er attesterede fra de to semestre på pastorseminarieuddannelsen per år. Kilde: FUV

Overordnet har antallet af attesterede været stabilt med undtagelse af 2019. I 2019 oplevede pastoralseminarieuddannelsen i Aarhus et ukarakteristisk fald. Det var et resultat af, at det var første år, hvor der kun var ansøgere nok til at danne ét hold på pastoralseminarieuddannelsen i Aarhus.²⁸ I 2020 havde Aarhus afdelingen indhentet tabet igen.

Figur 16: Attesterede 2010-2021

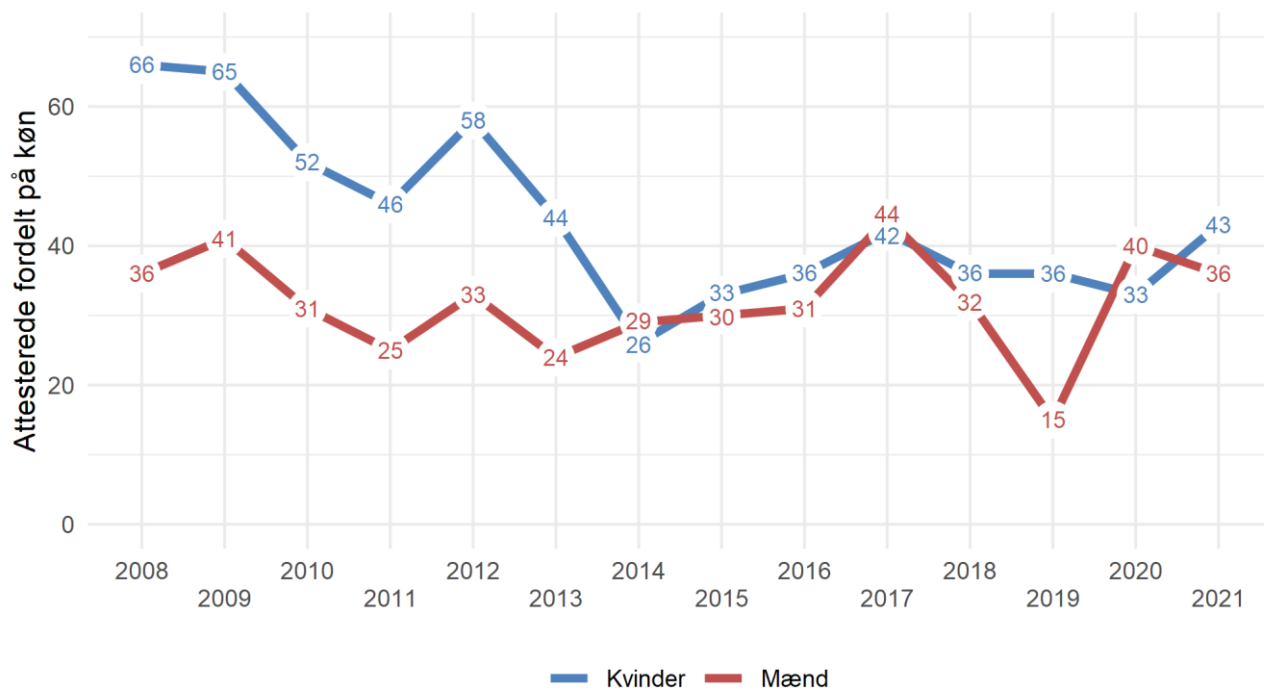
Kilde: Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

²⁸ Kilde: Samtale med Pastoralseminariet.

7.4 Attesterede fordelt på køn

Fra 2008 til 2021 er kønsfordelingen blandt de attesterede med årene blevet mere lige. I årene fra 2008 til 2013 blev der gennemsnitligt uddannet 55,2 kvinder og 31,7 mænd. I 2014 faldt antallet af kvindelige attesterede til det samme niveau som antallet af mandlige, og med undtagelse af 2019 har der siden været ligevægt mellem kønnene. Fra 2014 og frem er der attesteret 285 kvinder og 257 mænd.

Figur 17: Kønsfordeling på pastoralseminarieuddannelsen over tid

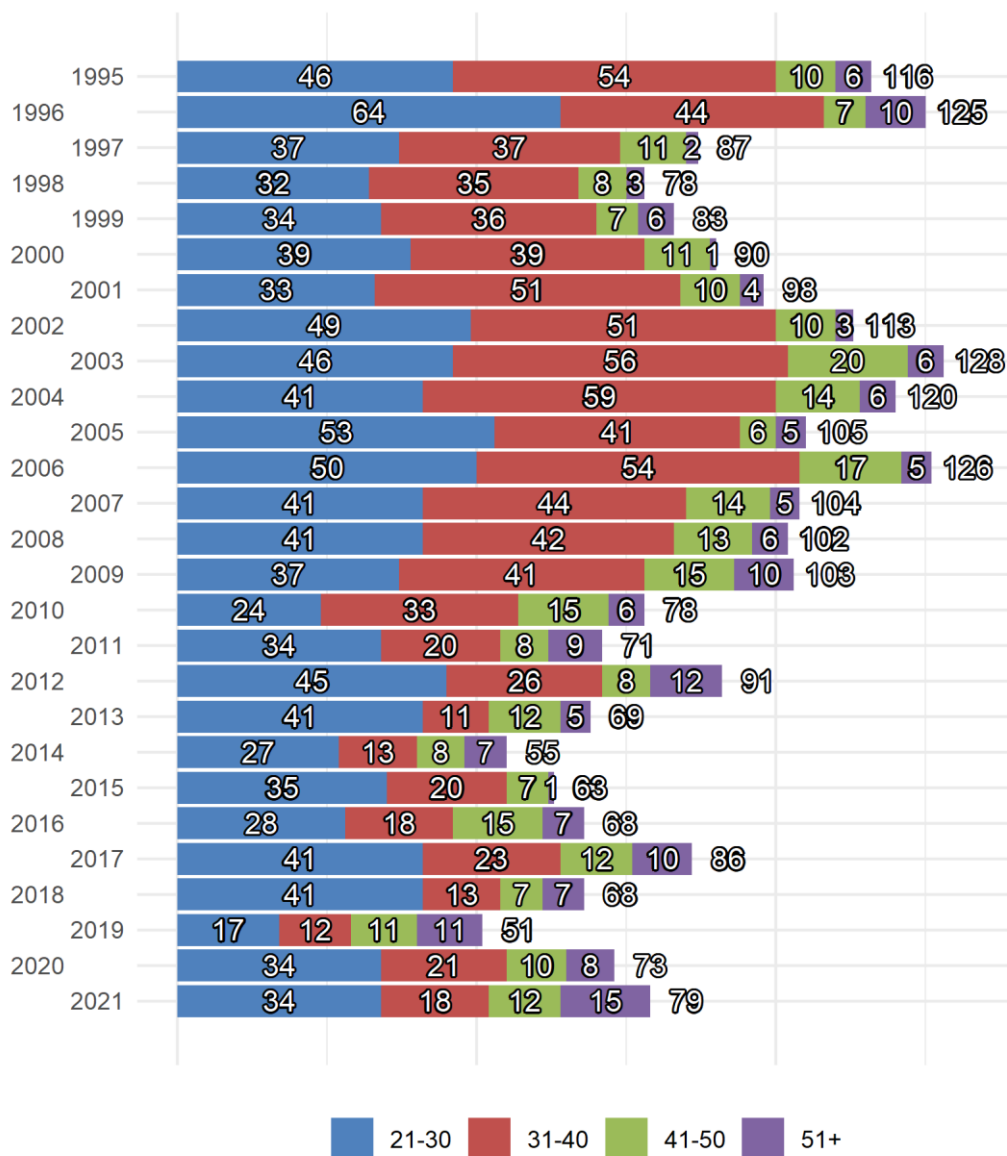
Kilde: Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

7.5 Attesterede fordelt på alder

Nedenstående figur viser aldersfordelingen på pastoralseminarieuddannelsen. Hver række repræsenterer ét år og består af fire aldersgrupper: 21 til 30-årige, 31 til 40-årige, 41 til 50-årige og de 51+-årige.

I figuren kan vi se, at der gennemsnitligt var 16,7 ældre attesterede (41 år og ældre) før 2010. Fra 2010 og frem til 2020 har der gennemsnitligt været 17,8. Antallet af ældre studerende er derfor stabilt, om end det er steget lidt. Ser vi på de yngre attesterede (40 år og yngre), er der sket en mærkbar reduktion af denne aldersgruppe. Før 2010 var der gennemsnitligt 88,5 yngre attesterede, fra 2010 og efter har der været 52,4 yngre attesterede. For bedre at kunne illustrere og gennemgå udviklingen har vi bearbejdet aldersgrupperne, så de fremgår i procent, se næste figur.

Figur 18: Aldersfordeling på pastoralseminarieuddannelsen over tid

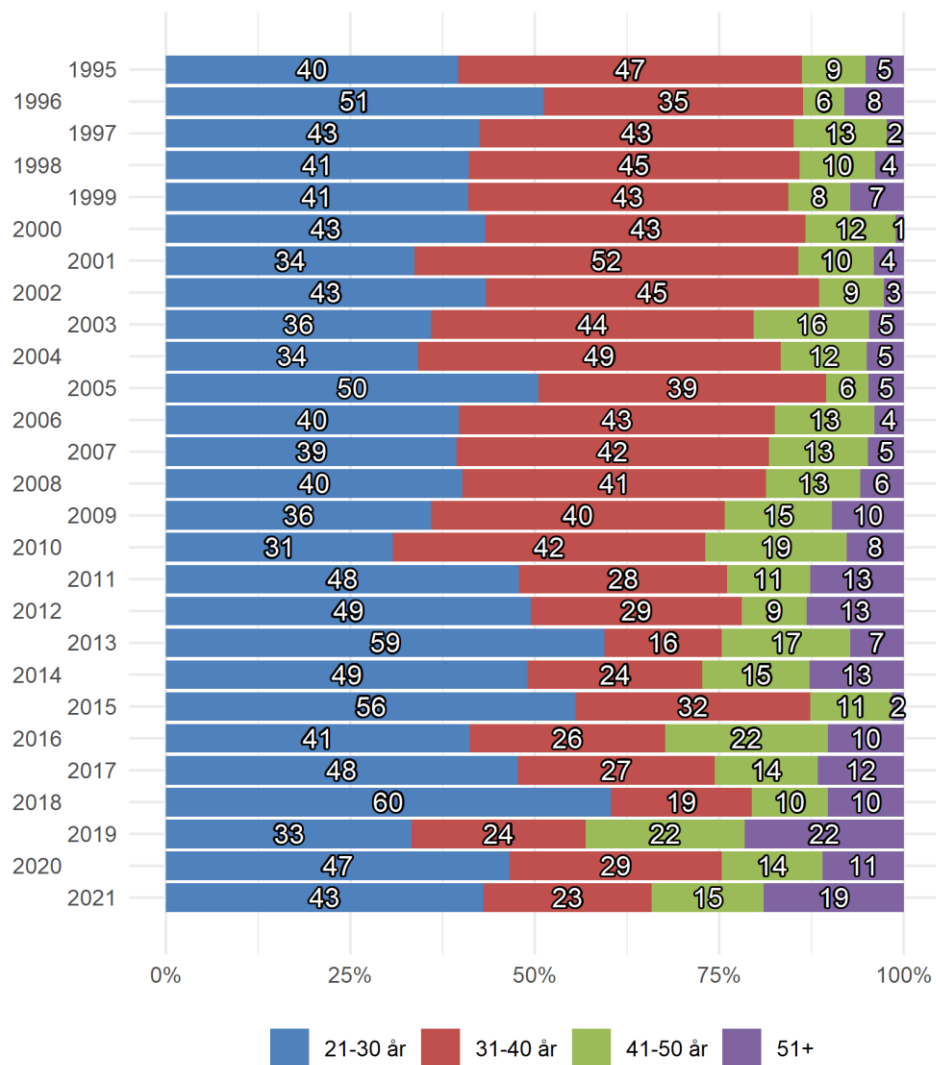

Kilde: Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

Nedenstående figur viser aldersfordelingen på pastoralseminarieuddannelsen i procent. Figuren skal læses som den foregående, hver række repræsenterer ét år og består af fire aldersgrupper: 21 til 30-årige, 31 til 40-årige, 41 til 50-årige og de 51+-årige. Første række viser således, at i 1995 udgjorde de 21 til 30-årige 40 % af de studerende, de 31 til 40-årige udgjorde 47 %, de 41 til 50-årige udgjorde 9 % og endelig udgjorde de 51+-årige 5 %. Læser man grafikken oppefra og ned, kan man se aldersudviklingen over tid ved at se på, hvor meget de enkelte aldersgrupper fylder i hver række, eller ved at læse tallene i figuren.

Figuren peger på to interessante tendenser. Den mest markante er, at der fra 2011 er sket et bemærkelsesværdigt skift i, hvor stor en del de 31-40-årige udgør på pastoralseminarieuddannelsen. Fra at være den største gruppe og udgøre omkring 42,5 % af årgangene fra 1995 til 2011, er gruppen fra 2012 reduceret til at udgøre omkring 25 % de følgende år. I stedet er gruppen af de 21-30-årige vokset og har siden 2011 udgjort en betydelig større andel af de attererede. Den anden tendens er, at gruppen af ældre attererede fylder mere på pastoralseminarieuddannelsen. Andelen af de ældre attererede er steget fra 2009 og frem. Fra 1995 til 2008 udgjorde gruppen af de 51+-årige gennemsnitligt 4,6 % af de attererede, men fra 2009 og frem har gruppen udgjort gennemsnitligt 11,3 %. Yderligere er det værd at nævne, at andelen af 41-50-årige ligeledes er steget. Før 2010 udgjorde gruppen gennemsnitligt 11 % af de attererede, men fra 2010 og frem har den gennemsnitligt udgjort 15 %. Den procentuelle stigning er imidlertid ikke kun et udtryk for, at der er kommet flere ældre. Ganske vist er der sket en stigning i antallet af ældre op til 2006, men derfra er gruppen blot reduceret mindre, end de øvrige grupper er. Andelen af ældre er derfor vokset i kraft af gruppens stabilitet.

Figur 19: Aldersfordeling på pastoralseminarieuddannelsen over tid, aldersgrupper i procent

Kilde: Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

8. Samtlige teologer

Dette kapitel gennemgår en række forhold om personer i Danmark, hvis højeste uddannelse er en teologisk kandidatuddannelse. Da personer med en teologisk kandidatuddannelse enten kan blive præster, eller er et halvt års uddannelsesforløb fra at kunne blive det, er oversigter over disse relevante for at få indsigt i, hvor mange som på relativt kort tid kan varetage en præstestilling.

Kort opsummering af kapitlet

- Antallet af teologer i den erhvervsaktive alder har ligget stabilt omkring 3.150 fra 2008 til 2019, men...
- ... den samlede gruppe teologer bliver ældre. I 2008 var hovedparten af teologerne mellem 30 og 64 år. I 2019 var hovedparten mellem 40 og 74 år.
- Sammenlignet med samtlige personer med en kandidatuddannelse er der relativt få teologer mellem 25 og 39 år.
- Andelen og antallet af teologer, som arbejder i branchen "Religiøse institutioner og foreninger", er steget fra 2008 til 2019. Det er den branche, som præster og folkekirkelige organisationer er kategoriseret i.

8.1 Antallet af teologer og deres aldersfordeling

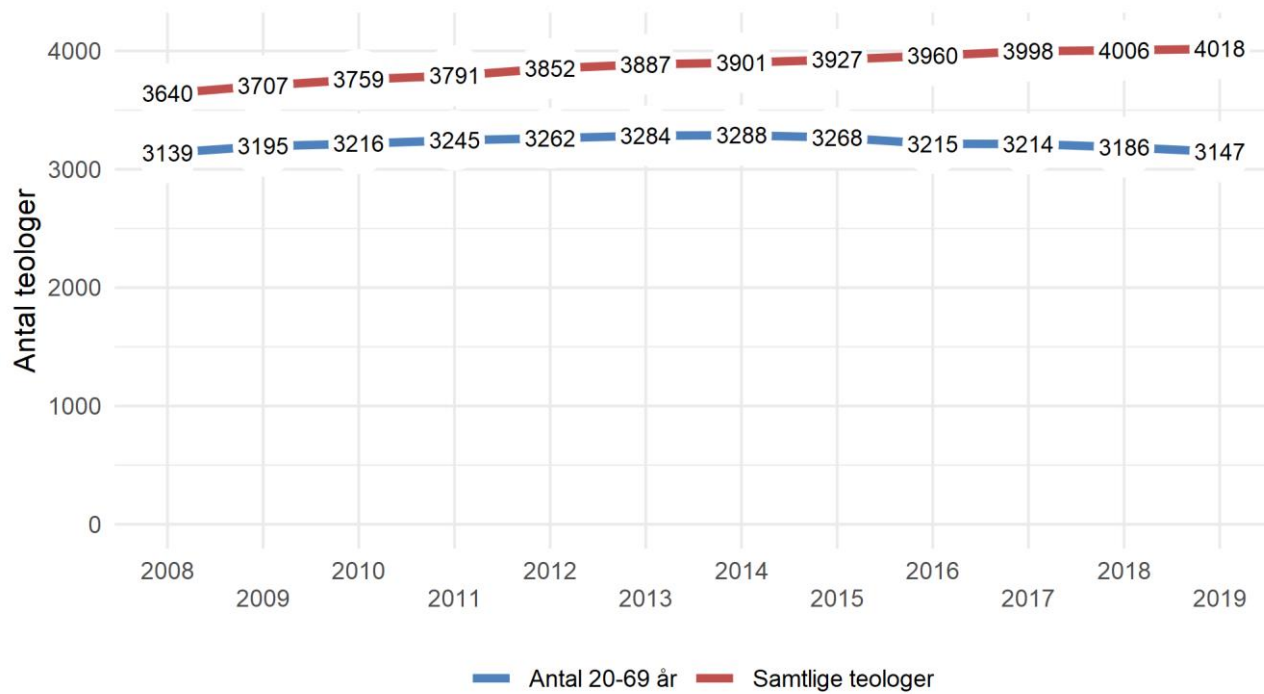
Dette kapitel ser på teologernes aldersfordeling for at undersøge, hvor mange teologer der fortsat er i den erhvervsaktive alder, og hvordan teologernes aldersfordeling er sammenlignet med de øvrige personer med en kandidatuddannelse.

8.1.1 Samtlige teologer og teologer i den erhvervsaktive alder

Nedenstående figurer viser, hvor mange der har en teologisk kandidatuddannelse, og hvor mange teologer der er mellem 20 og 69 år, hvilket vi definerer som den erhvervsaktive alder.

Det er værd at bemærke, at det samlede antal teologer er steget fra 3.640 i 2008 til 4.018 i 2019. Der er altså flere teologer i samfundet nu end tidligere. Antallet i den erhvervsaktive alder er imidlertid ikke steget. I 2019 var der 3.147 teologer i den erhvervsaktive alder, hvilket er tæt på de 3.139, der var i 2008. Antallet har imidlertid ikke været stabilt i perioden. Fra 2008 til 2014 steg antallet af erhvervsaktive teologer, men herefter er antallet faldet uafbrudt. Dette peger på, at der ikke kommer mange yngre teologer til, hvilket næste figur også peger på.

Figur 20: Totale antal teologer over tid

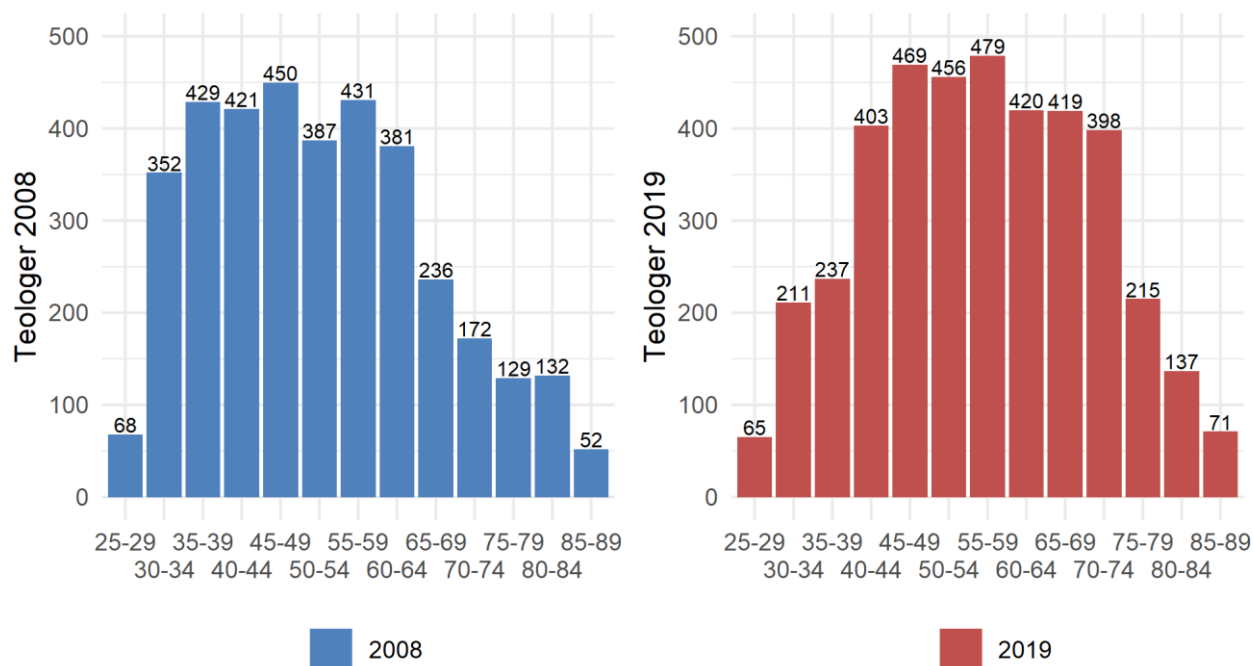

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

8.1.2 Teologernes aldersfordeling²⁹

Følgende figur viser teologernes aldersfordeling. Figuren tydeliggør, at den samlede gruppe teologer er blevet ældre de ti sidste år. I figuren ser vi dette som et skifte i, hvilke aldersgrupper der er dominerende. I 2008 var hovedparten af teologerne mellem 30 og 64 år. I 2019 var hovedpartens alder rykket til mellem 40 og 74 år. Derudover er det interessant at se udviklingen i aldersgrupperne 30 til 39 år og 65 til 79 år. I 2008 var der 781 teologer mellem 30 og 39 år. I 2019 var dette antal faldet til 448. Der bliver altså færre yngre teologer. I samme periode er antallet af 65 til 79-årige steget fra 537 til 1.032. Næste figur sammenligner teologernes aldersfordeling med samtlige kandidaters aldersfordeling.

Figur 21: Teologers aldersfordeling

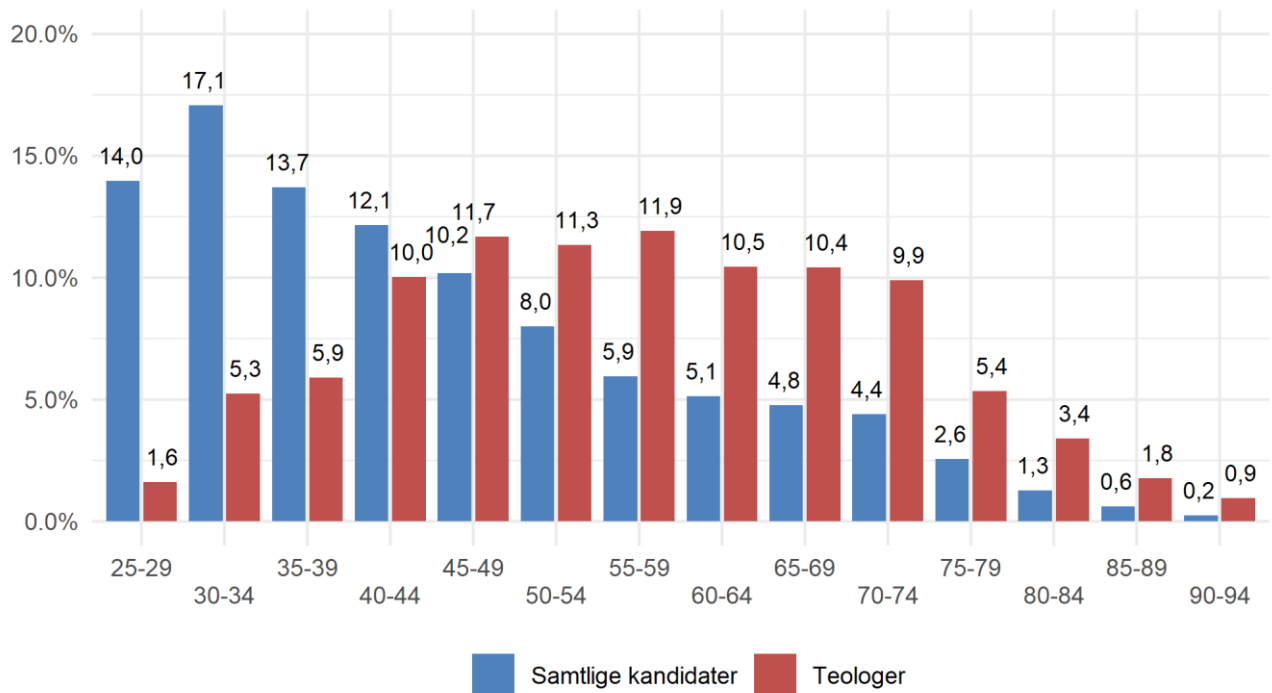

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

²⁹ Der er små variationer mellem Uddannelses- og Forskningsministeriets oversigt, og hvad der fremlægges her. Det er fordi UFM diskreterer nogle tal, når man downloader dem. Den maksimale afvigelse er imidlertid kun på 5 fra totalen, som ligger omkring 4.000 personer. Afvigelserne er derfor meget små, og vi forventer, at det er meget gamle eller meget unge teologer, som er diskreteret væk. Vi vurderer derfor, at tallene er valide at bruge.

Nedenstående figur sammenligner aldersfordelingen hos samtlige kandidater med teologernes aldersfordeling. Den er opgjort i procent for at kunne sammenligne de to grupper. Det er tydeligt, at teologerne er ældre end den samlede gruppe kandidater. Hvor flest teologer er mellem 40 og 74 år, er de fleste kandidater mellem 25 og 49 år. Det kan enten skyldes, at der ikke uddannes mange teologer, eller at de teologer, der uddannes, er ældre end gennemsnittet af kandidater.

Figur 22: Teologers aldersfordeling i pct imod samtlige kandidaters alder 2019 i procent

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

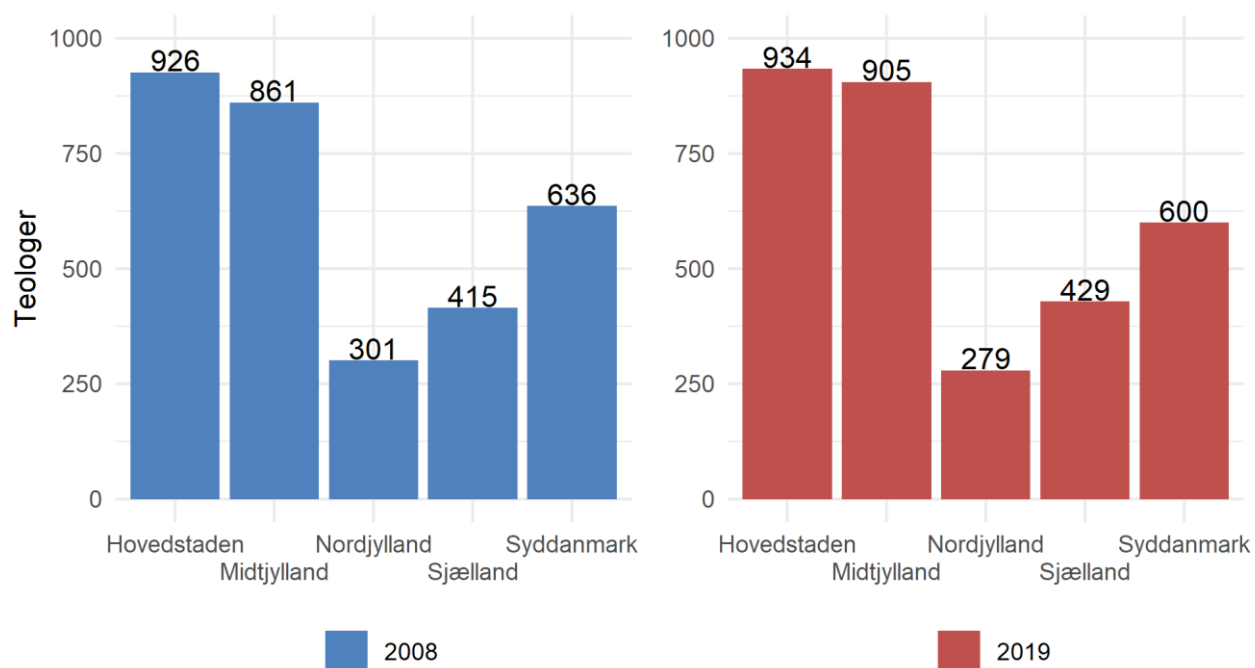
8.2 Hvor bor teologerne?

Dette afsnit gennemgår, hvor teologerne i den erhvervsaktive alder bor. Vi har opdelt teologerne på regioner og kommuner.

8.2.1 Hvilke regioner bor teologerne i?

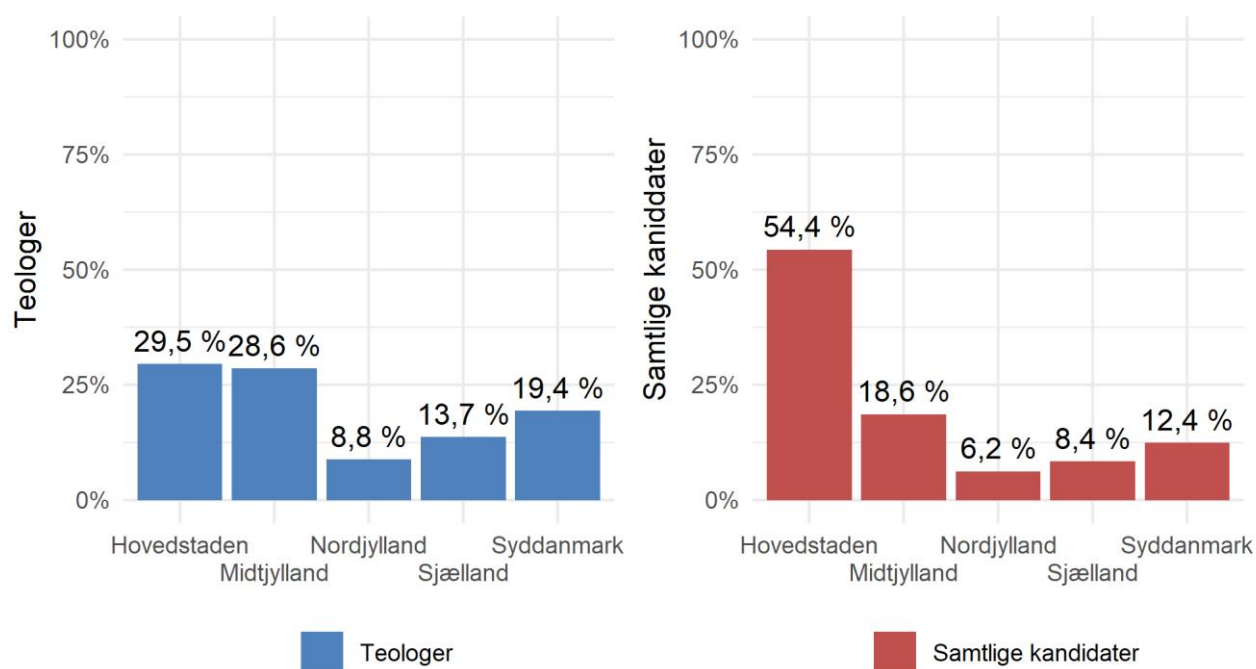
Nedenstående figurer viser, at der over de sidste ti år ikke er sket de store udviklinger, i hvilke regioner teologerne bor. Størstedelen bor i Hovedstaden og Midtjylland, og færrest bor i Nordjylland. Den næste figur sammenligner, hvor henholdsvis teologerne og samtlige kandidater bor. Der er ganske betragtelig forskel på, hvor de to grupper har fordelt sig. Det er langt hovedparten, 54,4 %, af alle kandidater, som bor i Hovedstaden, imod 29,5 % af teologerne. Vi ser ligeledes, at teologerne fordeler sig mere jævnt ud over de øvrige regioner, end den samlede gruppe kandidater gør. I et eller andet omfang skyldes dette, at præster har arbejdspladser i hele landet.

Figur 23: Teologer fordelt på region og tid

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Figur 24: Teologer og samtlige kandidater fordelt på region

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

8.2.2 Hvilke kommuner bor teologerne i?

Nedenstående tabeller viser, hvilke kommuner teologer i den erhvervsaktive alder bor i. Sammenlagt 864 teologer bor enten i København, Aarhus, Aalborg eller Odense. Det svarer til 27,5 % af teologerne. De andre teologer fordeler sig på de øvrige kommuner. Vi har ikke informationer om Dragør, Samsø, Fanø og Læsø Kommune. Uddannelses- og Forskningsministeriet diskretonerer, når der er fem eller færre teologer i en kommune, og vi antager, at det er årsagen til, at vi ikke har nogen informationer om disse kommuner.

Tabel 7: Teologernes geografiske placering, 2019, 1/2

Kommune	Antal	Kommune	Antal	Kommune	Antal
Albertslund	9	Faaborg-Midtfyn	27	Hvidovre	20
Allerød	8	Gentofte	52	Høje-Taastrup	13
Assens	26	Gladsaxe	25	Hørsholm	10
Ballerup	15	Glostrup	6	Ikast-Brande	17
Billund	8	Greve	21	Ishøj	5
Bornholm	26	Gribskov	23	Jammerbugt	18
Brøndby	14	Guldborgsund	38	Kalundborg	30
Brønderslev	16	Haderslev	37	Kerteminde	12
Egedal	13	Halsnæs	13	Kolding	43
Esbjerg	48	Hedensted	28	København	390
Favrskov	35	Helsingør	29	Køge	22
Faxe	21	Herlev	13	Langeland	8
Fredensborg	18	Herning	51	Lejre	16
Fredericia	25	Hillerød	32	Lemvig	17
Frederiksberg	64	Hjørring	33	Lolland	30
Frederikshavn	21	Holbæk	36	Lyngby-Taarbæk	26
Frederikssund	22	Holstebro	31	Mariagerfjord	26
Furesø	21	Horsens	41	Middelfart	25

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Tabel 8: Teologernes geografiske placering, 2019, 2/2

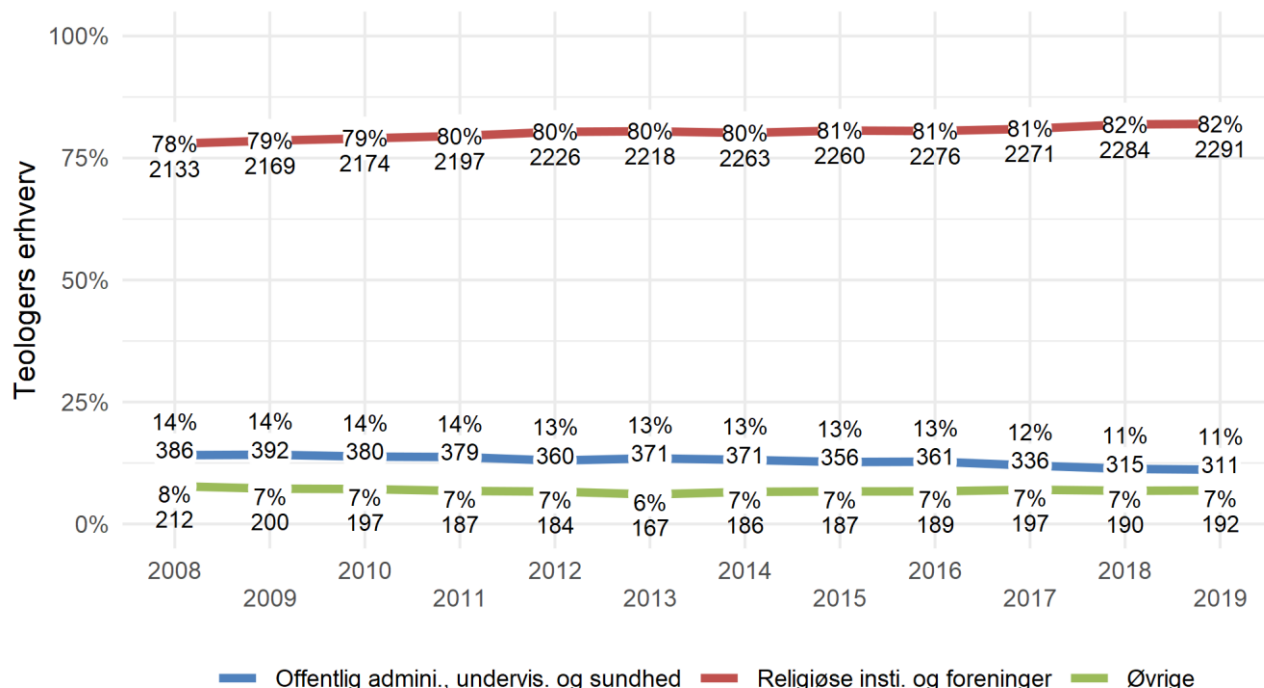
Kommune	Antal	Kommune	Antal	Kommune	Antal
Morsø	13	Rudersdal	32	Thisted	22
Norddjurs	23	Rødovre	17	Tønder	22
Nordfyn	20	Silkeborg	70	Tårnby	12
Nyborg	13	Skanderborg	40	Vallensbæk	6
Næstved	31	Skive	26	Varde	21
Odder	20	Slagelse	33	Vejen	25
Odense	78	Solrød	6	Vejle	77
Odsherred	22	Sorø	18	Vesthimmerland	19
Randers	52	Stevns	17	Viborg	57
Rebild	9	Struer	13	Vordingborg	32
Ringkøbing-Skjern	52	Svendborg	29	Ærø	6
Ringsted	18	Syddjurs	38	-	-
Roskilde	38	Sønderborg	31	-	-

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

8.3 Hvilke brancher arbejder teologerne i?

Følgende figur viser, hvilke brancher de arbejdende teologer er ansat i. Et overvældende flertal af teologerne arbejder i branchen "Religiøse institutioner og foreninger"³⁰, og både andelen og antallet af teologer i branchen er steget gennem årene. Personer, der arbejder som præster eller i en folkekirkelig organisation, som fx Presse og Kommunikation i Københavns Stift, findes i denne branche. I 2008 arbejdede 78 % af alle teologerne i denne branche, hvilket svarede til 2.133 af de dengang 2.731 teologer i arbejde. I 2019 var dette steget til 82 %, hvilket var 2.291 af de 2.731 teologer i arbejde. Det efterlader ikke mange i de øvrige brancher. I 2008 arbejdede sammenlagt 22 % (598) af teologerne i de andre brancher, 14 % i "Offentlig administration m.v." og 8 % i de resterende brancher.³¹ I 2019 arbejdede 18 % (503) af teologerne i disse, 11 % (311) arbejdede i offentlig administration m.v. og 7 % (192) i de resterende brancher. Figuren peger derfor på, at teologerne i stigende grad er beskæftiget som præster eller i organisationer, som har et konfessionelt virke, fx som pressefolk for folkekirken.

Figur 25: Teologer fordelt på branche

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

³⁰ Branchen "Religiøse institutioner og foreninger" er forholdsvis afgrænset, fx er Kirkefondet kategoriseret som "Foreninger, legater og fonde med sygdomsbekæmpende, sociale og velgørende formål" og er derfor ikke under branchen "Religiøse institutioner og foreninger". Institutioner under folkekirken, fx den danske folkekirkes mellemkirkelige råd er imidlertid grupperet under denne branche. Organisationer, som er organiseret under Kirkeministeriet, fx Folkekirken Uddannelses- og Videnscenter, er som udgangspunkt heller ikke grupperet i denne branche. Kilde: <https://estatistik.dk/branche/religioese-institutioner-og-foreninger/949100> set d. 25.05.2021

³¹ Det drejer sig om i alt otte brancher. Disse er: "Erhvervsservice"; "Information og kommunikation"; "Kultur, fritid og anden service"; "Handel og transport mv."; "Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed"; "Ejendomshandel og udlejning" og "Finansiering og forsikring".

9. Ansættelse af præster i årsværk^{32 33}

Dette kapitel gennemgår oversigter over præstestanden i folkekirken, fx hvor mange præsteårsværk der er, hvor de er ansat, og hvilke funktioner de er ansat i.

Vi præsenterer tallene og påpeger iøjnefaldende udviklinger, men medmindre udviklingerne kan forklares med andre tal i denne rapport, forsøger vi ikke at forklare dem. Folkekirken er en stor organisation med mange parter involveret i ansættelserne af præster. Det er derfor uden for denne rapports ramme at afdække årsagerne til forandringerne i ansættelsesmønstre.

For stifterne præsenterer vi tal fra 2018 og 2021. Vi har også tal fra 2019 og 2020, men der er ikke de store udsving mellem årene, ofte er 2019 og 2020 blot en bro mellem 2018 og 2021, hvorfor man får et tilstrækkeligt indblik i udviklingerne ved at se tallene for 2018 og 2021. For hele folkekirken præsenterer vi tal for 2018 til 2021.

Tallene bag figurerne og tabellerne er indsamlet per måned. Vi har taget gennemsnittet over ét år for at få et mere stabilt billede af, hvordan forholdene er hen over året.

Kort opsummering af kapitlet

- Det totale antal præsteårsværk er steget med 16 årsværk til 2.166 fra 2018 til 2021.
- Det er antallet af lokalfinansierede årsværk, som driver væksten.
- I 2021 udgjorde de lokalfinansierede årsværk 5,8 % af samtlige årsværk.
- I 2021 var 91,1 % af præstestillingerne i folkekirken fuldtidsstillinger.

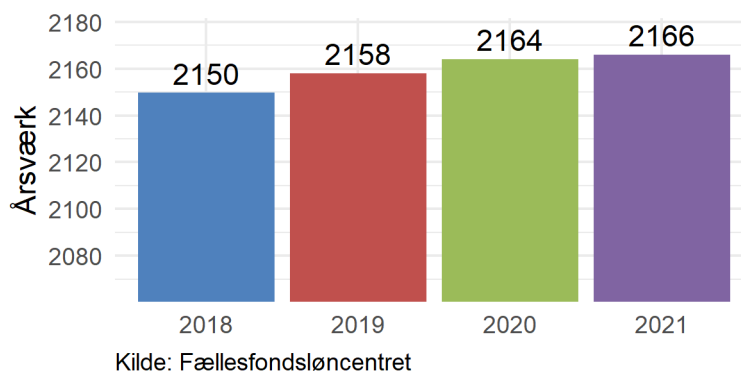
³² Alle tallene i dette kapitel er indsamlet fra Præsteopfølgingsrapporten, som har månedlige opgørelser af antallet af årsværk.

³³ Vi kender ikke alle detaljer bag tallene, som ligger til grund for figurerne i dette kapitel, og vi kan derfor ikke sige, hvorvidt oversigterne opgøres på samme måde, som de er opgjort i økonomilovens §20 stk 2 om statens statstilskud til folkekirken.

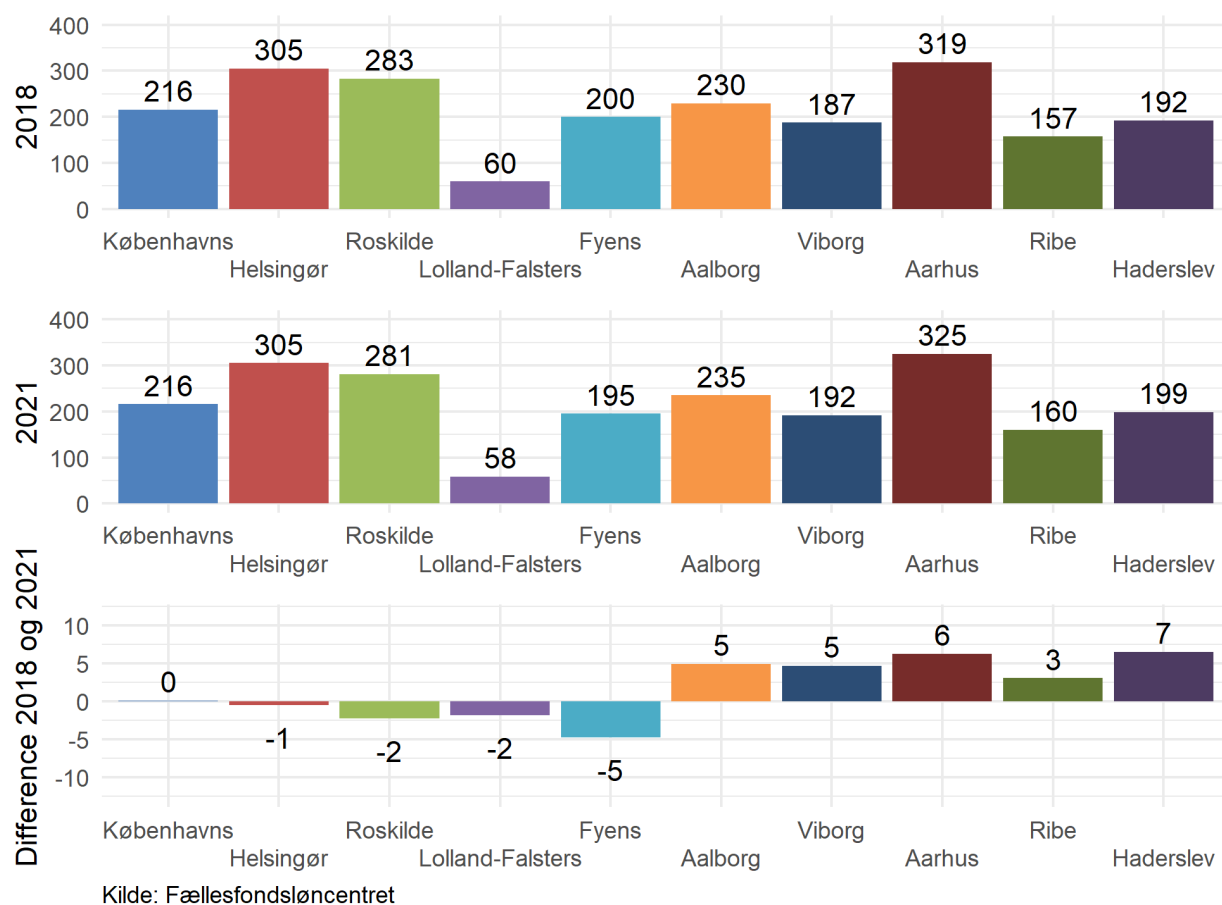
9.1 Totale mængde præsteårsværk i folkekirken

Følgende figurer viser, hvor mange årsværk der er i folkekirken, og hvordan de er fordelt i stifterne. Det betyder, at lokalansatte præster, som betales af fx provstier, også indgår i nedenstående figur. Vi ser, at det samlede antal præsteårsværk er steget med 16 årsværk fra 2018 til 2021. De kommende afsnit viser, at vikarer og præster i den normale præstenormering er svagt faldende, og at antallet af lokalfinansierede præstestillinger er stigende. Stigningen i det samlede antal årsværk kommer derfor fra stigningen i de lokalansatte årsværk. Den næste figur viser, at der ikke er ét stift, som har en særlig stigning i det totale ansatte årsværk. Aalborg, Viborg, Aarhus, Ribe og Haderslev Stift har oplevet stigninger på op til syv årsværk. Helsingør, Roskilde, Lolland-Falsters og Fyens Stift har faldet ned til -5, og Københavns Stift havde det samme antal årsværk i 2021 som i 2018.

Figur 26: Præsteårsværk over tid

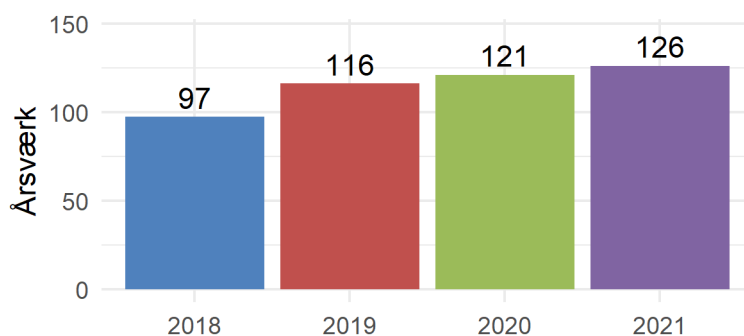
Figur 27: Præsteårsværk fordelt på stifter, 2018 og 2021

9.2 Lokalfinansierede årsværk

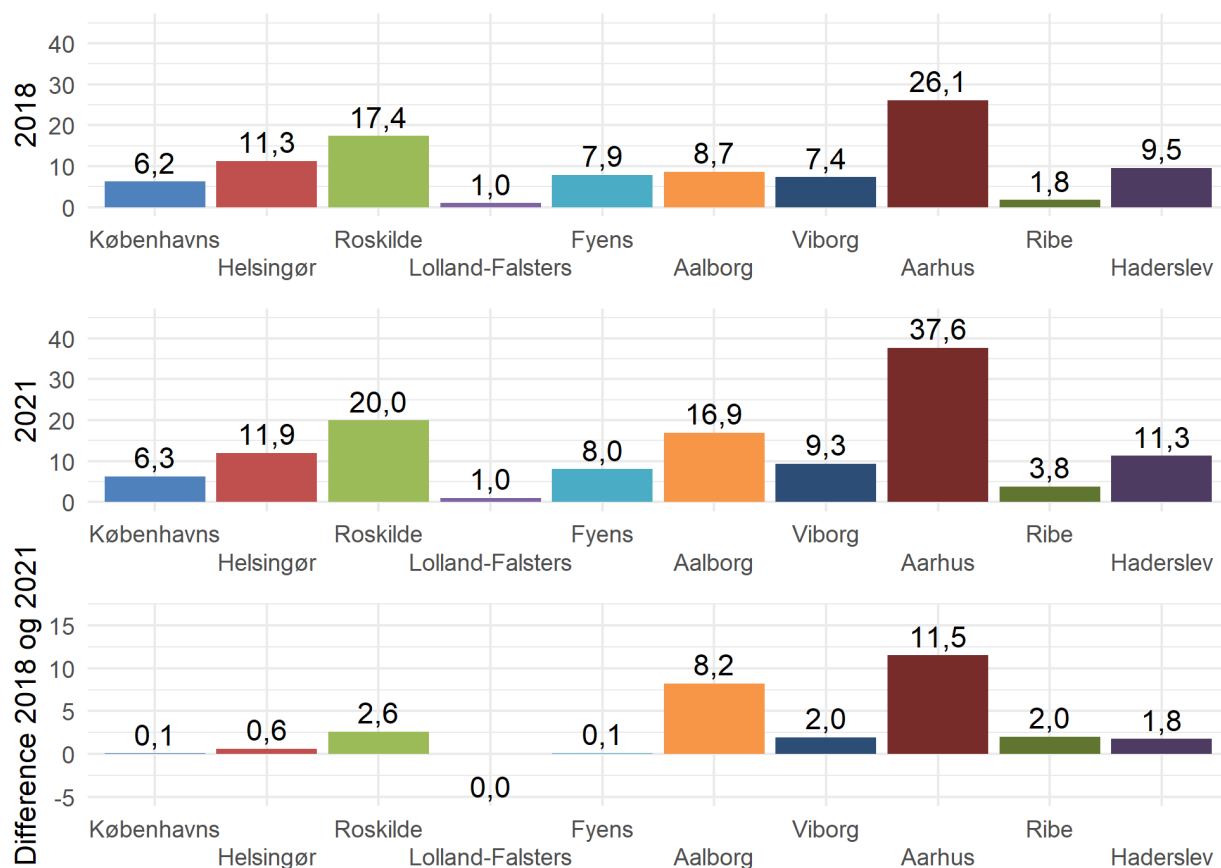
Følgende figurer viser det totale antal lokalansatte årsværk, og hvordan de er organiseret i stifterne. Lokalfinansierede stillinger er præstestillinger, som finansieres af fx provstier, og som dermed er uden for den normale præstenormering. Fra 2018 til 2021 er der kommet 29 nye lokalfinansierede årsværk til. Det er primært Aarhus og Aalborg Stift, som har drevet udviklingen. De stifter, som havde flest lokalfinansierede stillinger i 2021, var Aarhus, Roskilde og Aalborg Stift.

Figur 28: Lokalfinansierede årsværk

Kilde: Fællesfondsløncentret

Figur 29: Lokalfinansierede årsværk fordelt på stifter, 2018 og 2021

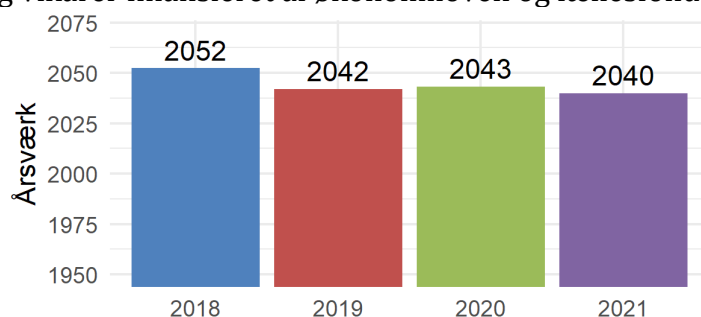

Kilde: Fællesfondsløncentret

9.3 Præsteårsværk finansieret af økonomiloven og fællesfonden

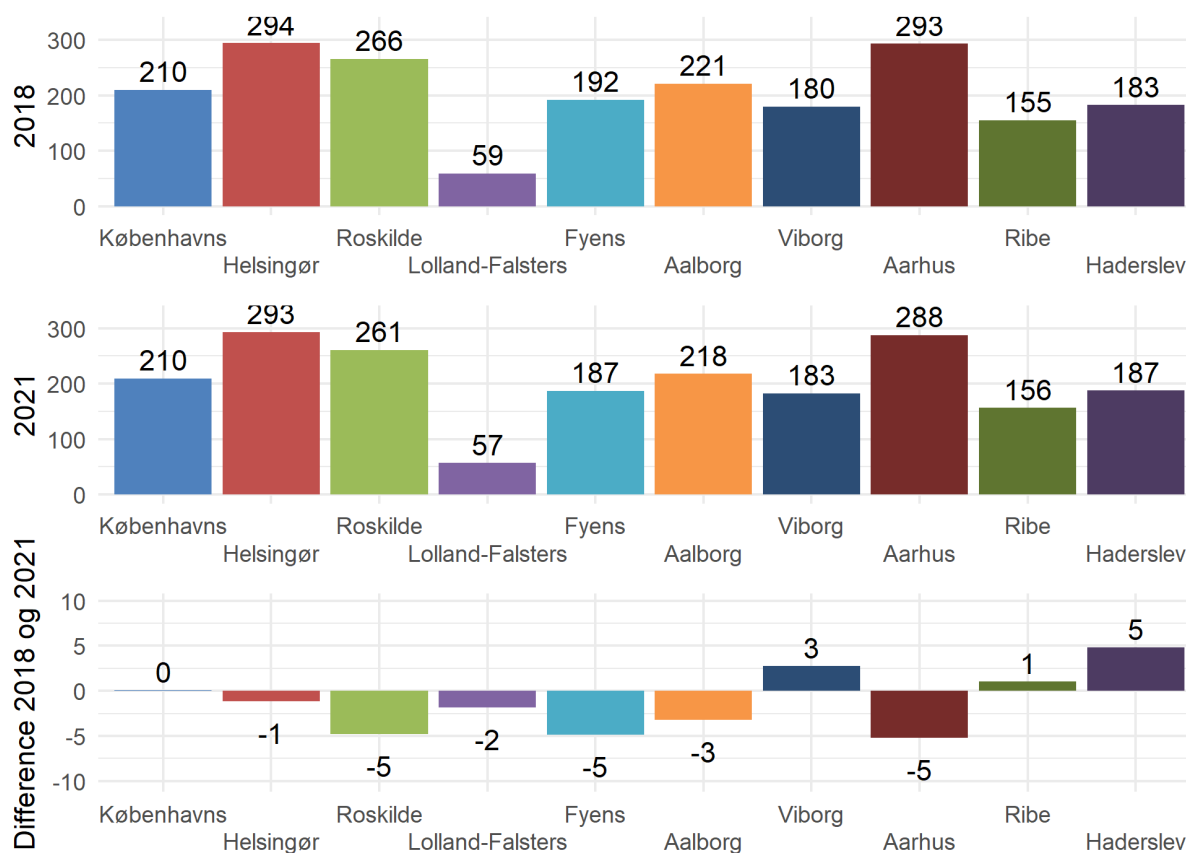
Nedenstående figurer viser, hvor mange årsværk, som er ansatte inden for rammen af finansloven og fællesfonden. Dette inkluderer både fastansatte præster og vikarer. Dette tal er faldet med 12 årsværk de sidste fire år. Faldet er nogenlunde fordelt på Helsingør, Roskilde, Lolland-Falsters, Fyens, Aalborg og Aarhus Stift. Viborg, Ribe og Haderslev Stift har oplevet mindre stigninger i perioden, og Københavns Stift har et uændret antal årsværk.

Figur 30: Præster og vikarer finansieret af økonomiloven og fællesfonden over tid

Kilde: Fællesfondsløncentret

Figur 31: Præster og vikarer finansieret af økonomiloven og fællesfonden fordelt på stifter, 2018 og 2021

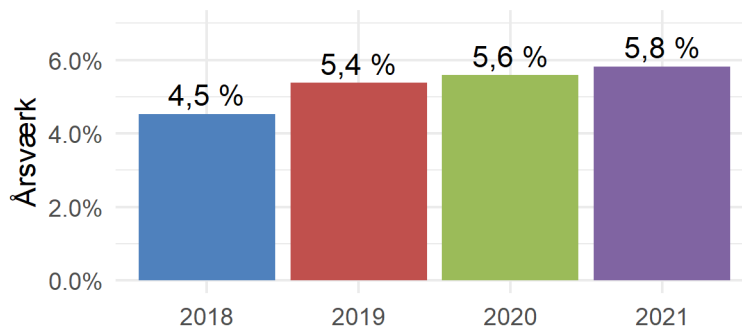

Kilde: Fællesfondsløncentret

9.4 Andel af årsværk, som er lokalfinansierede

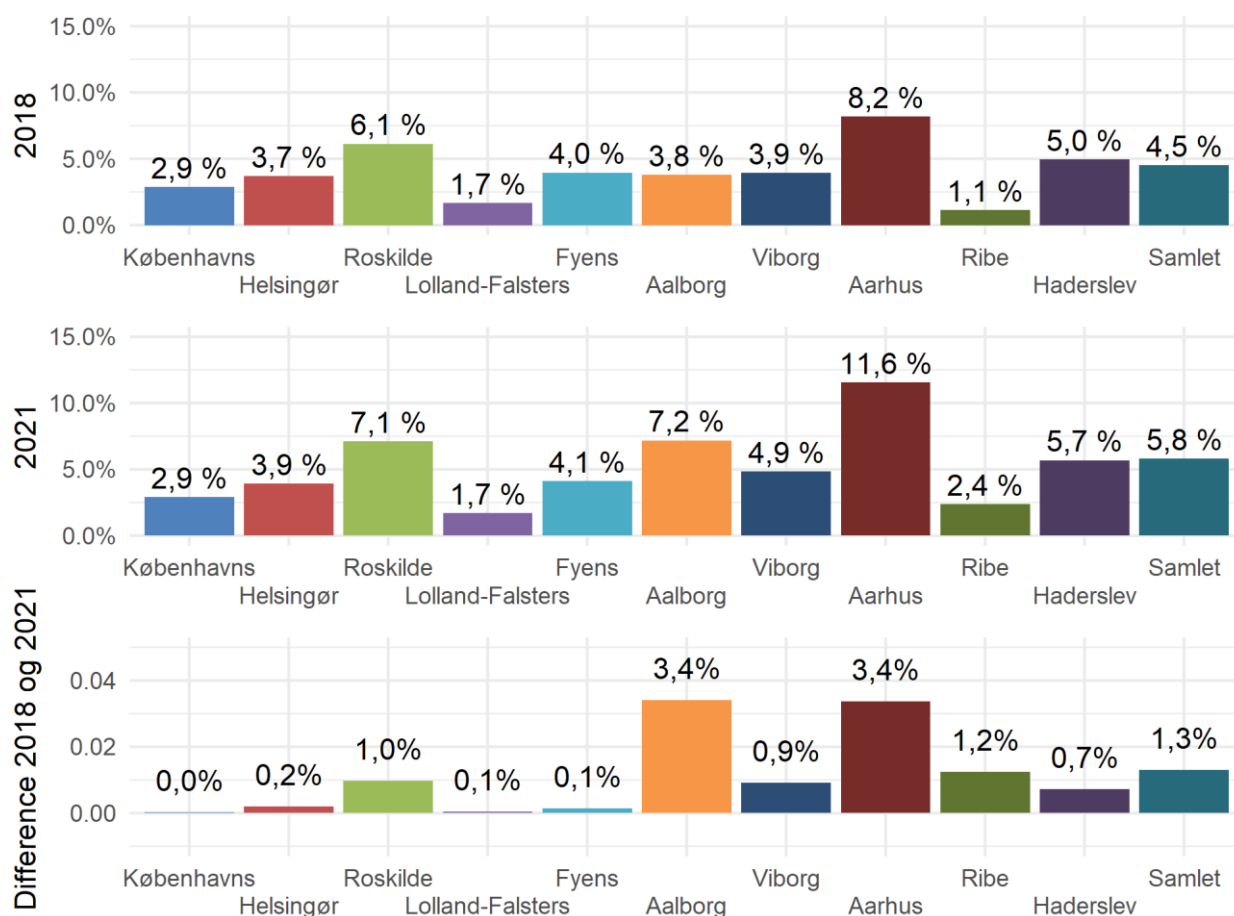
Nedenstående figurer viser, hvor stor en andel de lokalfinansierede udgør af det totale antal årsværk, og hvordan det fordeler sig på stifterne. Andelen er svagt stigende, men de lokalfinansierede udgør fortsat en mindre del af det totale årsværk. I 2021 udgjorde de den hidtil største andel af det totale præsteårsværk med 5,8 %. Stiftsoversigten i næste grafik viser, at det primært er i Aarhus, Roskilde og Aalborg stift, at de lokalfinansierede udgør en større del af præsteårsværkene. I Aarhus Stift udgjorde de i 2021 11,6 %. I Aalborg udgjorde de 7,2 %, og i Roskilde udgjorde de 7,1 %.

Figur 32: Andel lokalfinansierede årsværk over tid

Kilde: Fællesfondsløncentret

Figur 33: Andel lokalfinansierede årsværk fordelt på stifter, 2018 og 2021

9.5 Præsternes ansættelses kvoter

Nedenstående tabel sammenligner, hvilke kvoter præsterne var ansat på i 2018 og 2021. Begge år fordeler ansættelserne sig på samme måde. Størstedelen af de omkring 2.000 stillinger er på 100 % kvoter, dvs. de er fuldtidsstillinger. Sammenlagt 119 i 2018 og 158 i 2021 er enten på 50 % eller 75 % kvoter. En 50 % kvote svarer til en 18,5 timers stilling. Den store forandring fra 2018 til 2021 er, at der er ansat 35 flere på 50 % kvoter. Med de data, vi har til rådighed, kan vi se, at disse stillinger bliver varetaget af en blanding af præster, der er ansat som lokalfinansierede, vikarer og overenskomstansatte præster under den normale ramme af økonomiloven og fællesfonden.

Tabel 9: Præstestillinger fordelt på kvoter

Kvote	2018	2021	Difference
< 25 %	5	7	2
25 %	12	9	-3
26 - 49 %	6	9	3
50 %	84	119	35
51 - 74 %	10	10	0
75 %	35	39	4
76 - 99 %	9	5	-4
100 %	2.030	2.034	4
> 100 %	0	1	1
Total	2.191	2.233	42

Kilde: Fællesfondsløncentret

10. Emeriti præster i folkekirken

Emeriti præster er pensionerede præster, som bliver ansat i vikariater, faste stillinger eller til enkelttjenester, fx en gudstjeneste. De ansættes på andre vilkår end de øvrige præster, fordi de er pensionerede. Vi har opdelt emeriti præsterne i to grupper. Emeriti præster, som er ansat i et vikariat eller i en fast stilling, og emeriti præster, som varetager enkelttjenester. Vi kan ikke se, om de er ansat i faste stillinger eller vikariater. Som i det forrige kapitel er alle tallene i årsværk.

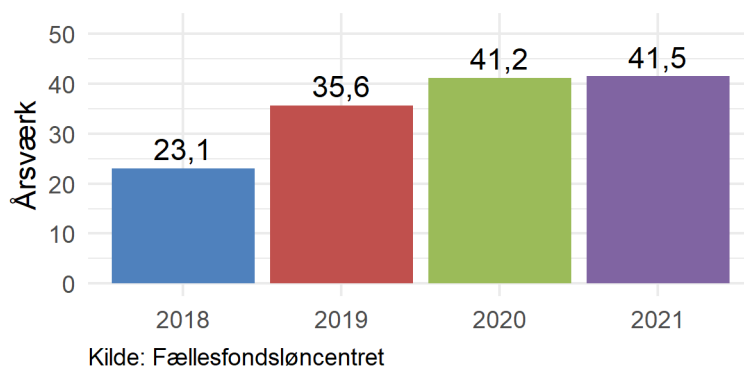
Kort opsummering af kapitlet

- Antallet af emeriti årsværk som udgør vikariater eller faste stillinger er steget over de sidste fire år fra 23,1 til 41,5.
- Over de sidste fire år har der været færre emeriti årsværk, som varetager enkelttjenester, fx en begravelse. Den type årsværk er faldet fra 9,75 til 1,88.

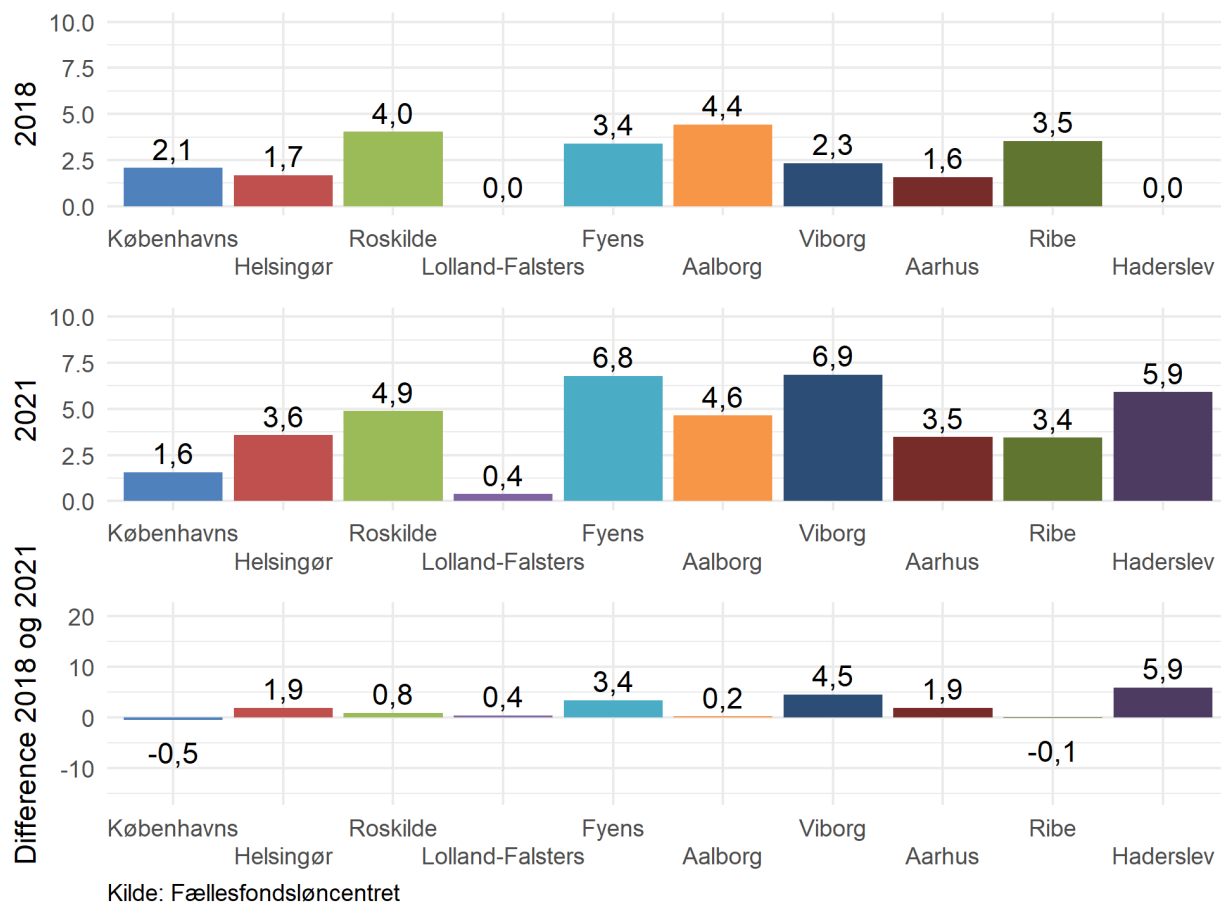
10.1 Ansatte emeriti præster

Nedenstående figur viser, at der er en stigning i antallet af emeriti præster, som enten er fastansat eller ansat i et vikariat. Fra 23,1 årsværk i 2018 til 41,5 årsværk i 2021. En stigning på 18,4 årsværk. Den største stigning er sket i Haderslev Stift, der ikke havde nogen ansatte emeriti præster i 2018, men 5,9 årsværk i 2021. Dette er ikke en pludselig stigning. I 2019 havde de 0,6 sådanne årsværk i stiftet, og i 2020 havde de tre. Udover Haderslev havde Fyens og Viborg Stift stigninger i antallet af ansatte emeriti præster. Fyens Stift steg fra 3,4 i 2018 til 6,8 i 2021. Viborg Stift steg fra 2,3 årsværk i 2018 til 6,9 i 2021.

Figur 34: Ansatte emeriti præster i ansættelse

Figur 35: Emeriti præster i ansættelse fordelt på stifter, 2018 og 2021

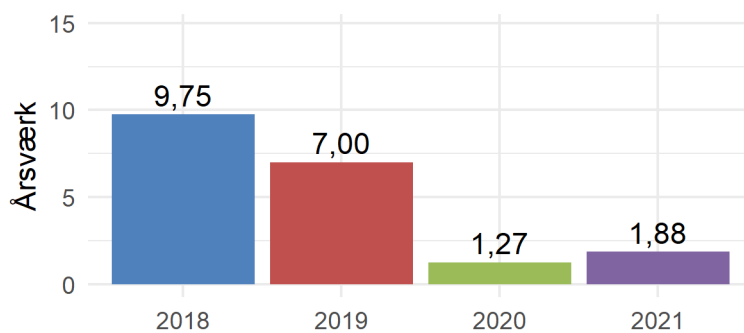

10.2 Emeriti præster, som varetager enkelttjenester³⁴

Emeriti præster, som varetager enkelttjenester, har ikke fyldt meget i den samlede årsværksopgørelse. I 2018 var der 9,75 sådanne årsværk. I 2021 var antallet faldet til 1,88. I 2021 havde ingen stifter flere end et årsværk af disse præster ansat.

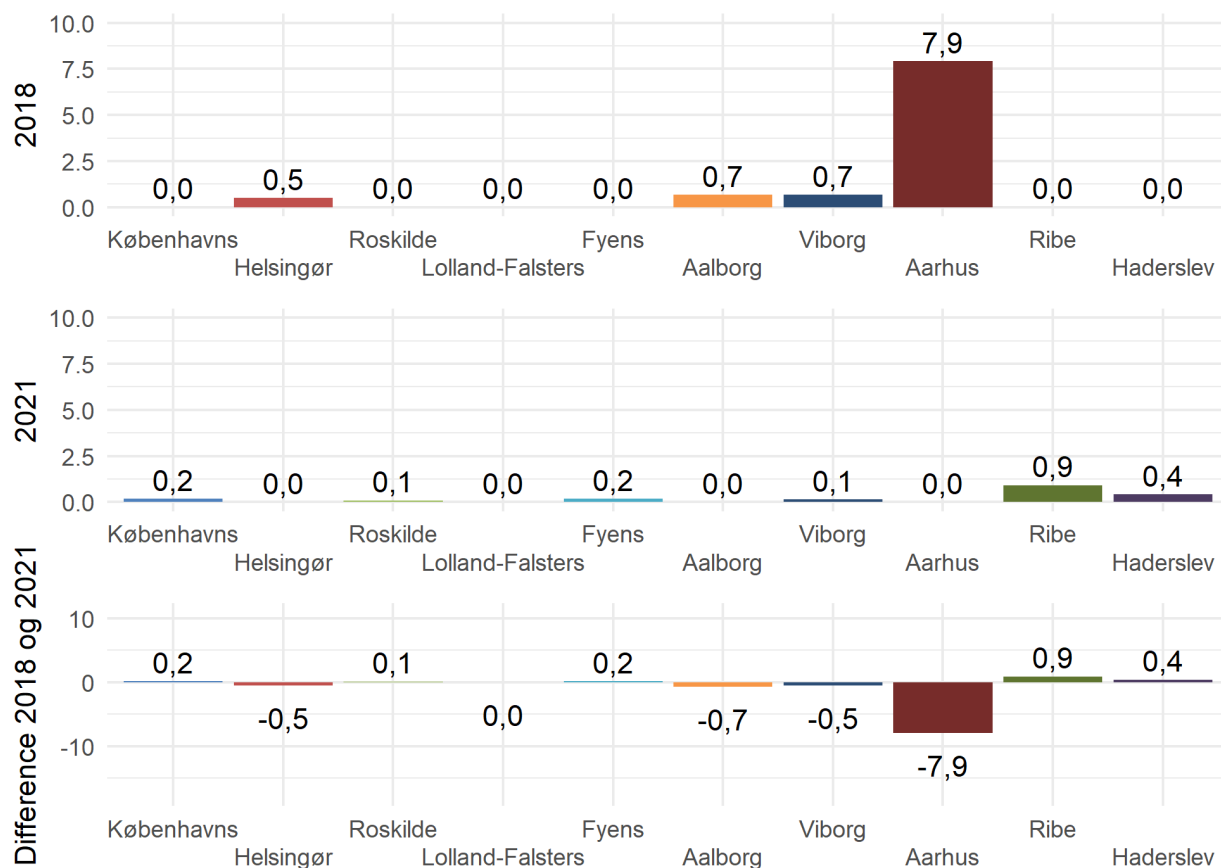
Aarhus Stift havde 7,9 årsværk af den type i 2018, men allerede året efter var dette faldet til 1,6, og herfra er der ikke registreret sådanne årsværk.

Figur 36: Emeriti vikarer over tid

Kilde: Fællesfondsløncentret

Figur 37: Fastansatte præster i årsværk fordelt på stifter, 2018 og 2021

Kilde: Fællesfondsløncentret

³⁴ Der var ikke tal for Lolland-Falsters Stift. Vi tolker dette som et udtryk for, at Lolland-Falsters Stift ikke har emeriti vikarer, hvorfor vi har indsat 0 for Lolland-Falsters i figurerne neden for.

11. Fakta om præsterne - antal, køn og alder

I dette kapitel gennemgår vi følgende fakta om præsterne: hvor mange der er, kønsfordelingen og deres aldersspredning.

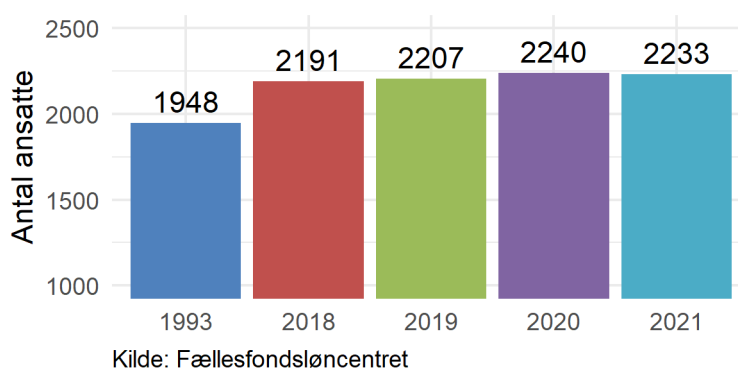
Kort opsummering af kapitlet

- I 2018 var der 2.191 præster. I 2021 var antallet steget til 2.233.
- Fra 1993 til 2021 er kønsfordelingen rykket fra at være 71 % mænd og 39 % kvinder til 42 % mænd og 58 % kvinder.
- Den samlede gruppe præster er blevet ældre. Aldersgennemsnittet er gået fra 47,9 i 1993 til 52,2 i 2021.

11.1 Antallet af præster

Antallet af præster steg fra 2018 til 2020, hvor det toppede med 2.240 præster. I 2021 faldt antallet med syv til 2.233. Da vi tæller både fastansatte og vikarer såvel som emeriti præster, kan mindre udsving være udtryk for tilfældigheder, fx kan et antal barselsvikarer netop have afsluttet vikariatet, når vi har optalt præsterne.

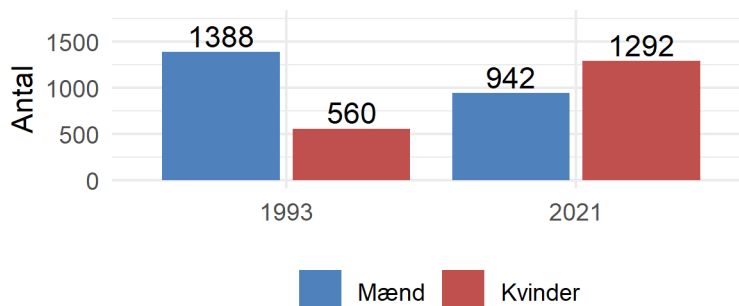
Figur 38: Antal præster inklusive vikarer

11.2 Kønsfordeling

Der er sket et markant skifte i præstestandens kønsfordeling. I 1993 var 71,3 % af præsterne mænd. I 2021 var dette vendt om, da 42,2 % af præsterne var mænd. Det er et markant skifte, men overordnet set også en udfligning af kønsfordelingen. I dag er kønsfordelingen mere lige, end den var i 1993. Tidligere har vi beskrevet, at der er nogenlunde ligevægt i kønsfordelingen blandt de atterterede fra pastoralseminarieuddannelsen. Fortsætter denne tendens, peger tallene på, at kønsfordelingen kan blive endnu mere lige på sigt.

Figur 39: Præsternes kønsfordeling

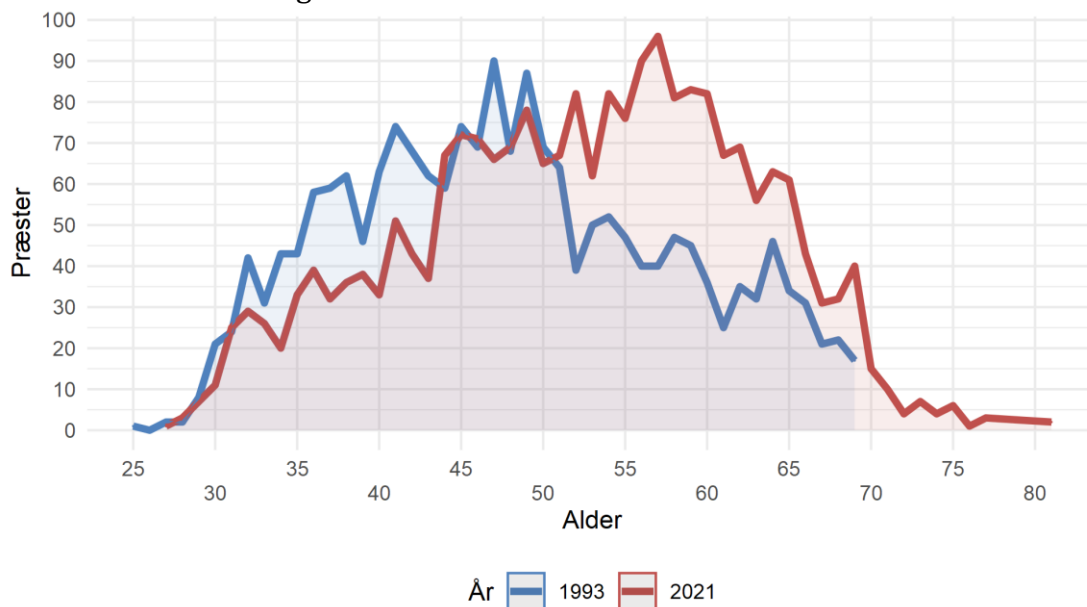

Kilde: Fællesfondsløncentret

11.3 Aldersfordeling

Præsternes gennemsnitsalder er steget fra 47,9 i 1993 til 52,2 i 2021, hvilket er et tydeligt tegn på, at præstestanden ældes. Nedenstående figur illustrerer dette mønster. Figuren viser præsternes aldersfordeling i 1993 og 2021. Det er tydeligt, at størstedelen af præsterne var mellem 35 og 50 år i 1993. I 2021 var dette rykket til 45 til 65 år. Præsternes aldersfordeling følger det samme mønster som teologernes. Fra 2008 til 2019 blev gruppen af teologer ældre uden nogen særlig vækst i antallet af yngre teologer.

Figur 40: Totale antal teologer over tid

Kilde: Fællesfondsløncentret

Nedenstående tabel opstiller præsternes alder i aldersgrupper, så man mere præcist kan se, hvordan aldersgrupperne fordeler sig.

Tabel 10: Præsters aldersfordeling

Alders- grupper	1993	2021
25 til 30	34	22
31 til 35	183	133
36 til 40	288	178
41 til 45	337	270
46 til 50	383	349
51 til 55	252	369
56 til 60	208	432
61 til 65	172	316
66 til 70	91	161
71 til 75	0	31
76 til 80	0	4
81 til 85	0	2

Kilde: Fællesfondsløncentret
og Kirkeministeriet

12. Uddanner Pastorseminariet nok præster til at bevare præstestandens størrelse?

I dette kapitel fremlægger vi resultaterne af en fremskrivning af præstestanden, som vi har lavet i forbindelse med denne rapport. Vores data er ikke tilstrækkelige til at lave en metodisk tilfredsstillende fremskrivning, men vi har nok data til at undersøge, om Pastorseminariet i sig selv uddanner nok præster til at bevare præstestanden på status quo. Dette er en interessant analyse, fordi vi har påvist, at teologerne ældes, og at flere teologer arbejder i eller i forlængelse af folkekirken.³⁵ Det betyder, at der bliver færre teologer i den erhvervsaktive alder, og at færre af dem arbejder uden for konfessionelle erhverv. Det kan gøre det sværere for folkekirken at tiltrække teologer, der arbejder uden for folkekirken. I den situation bliver Pastorseminariets produktion af attesterede vigtigere for præstestanden, fordi det bliver en vigtigere kilde til arbejdskraft. Det ovenstående betyder imidlertid, at fremskrivningen ikke kan bruges til at sige noget om, hvordan præstestanden vil se ud i fremtiden. Den afdækker alene, om den nuværende produktion af attesterede i sig selv kan bevare præstestandens nuværende størrelse.

Kort opsummering af kapitlet

- Vi har lavet en fremskrivning, som undersøger, hvorvidt Pastorseminariets nuværende produktion i sig selv kan bevare præstestanden på status quo.
- Resultaterne er kun gældende inden for analysens rammer og er ikke det antal, vi forventer, præstestanden vokser eller falder med i fremtiden.
- Pastorseminariet kan bevare præstestandens størrelse på samme niveau som i 2021 indtil 2029, hvorefter antallet af præster vil falde kontinuert.
- Årsagen til, at Pastorseminariets produktion ikke er stor nok, er, at der er en stor gruppe af præster mellem 43 til 63 år, og når først denne gruppe går på pension, er produktionen ikke nok til at bevare præstestandens størrelse.

12.1 Kort om fremskrivningens forudsætninger

I analysen antager vi, at alle attesterede bliver præster. Vi ved ikke præcis, hvor mange attesterede der bliver præster. Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter foretager løbende en spørgeskemaundersøgelse blandt de studerende på Pastorseminariet, hvor vi blandt andet spørger, om de studerende ønsker at blive præster. Her svarer 11 %, at det ønsker de ikke. Dette betyder, at denne analyse baserer sig på en ideel virkelighed og kan bruges til at sige noget om det bedst tænkelige scenarie. Hvis samtlige attesterede bliver præster, er det ikke nok til at bevare præstestandens størrelse, så er det faktiske antal, som bliver præster, heller ikke nok. Vi antager også, at ingen teologer uden for præstestanden skifter til en præstestilling. Det gør vi for at kunne stille skarpt på produktionen på Pastorseminariet.

Vi tager heller ikke højde for, at der kan komme flere attesterede som konsekvens af §1a-ordningen, fordi vi endnu ikke har set, hvor mange der gennemfører ordningen. For mere om det metodiske bag fremskrivningen se afsnit 12.4.

³⁵ Se afsnit 8.1.2 og 8.3.

12.2 Fremskrivningens konklusioner

Nedenstående tabel fortæller, at Pastoralseminariets produktion kan bevare præstestandens størrelse indtil 2029, hvorfra antallet af præster, som går af, overstiger antallet af nye præster. Herfra er produktionen altså ikke tilstrækkelig, da antallet af præster falder herefter. I 2035 vil der med den nuværende produktion være 99 færre præster end i 2021, og i 2040 vil der være 163 færre end i 2021. Da fremskrivningen baserer sig på, at samtlige attesterede bliver præster, er det tydeligt, at den nuværende produktion af attesterede, selv i bedste tilfælde, ikke er nok til at bevare det nuværende antal præster på langt sigt.

Tabel 11: Fremskrivning

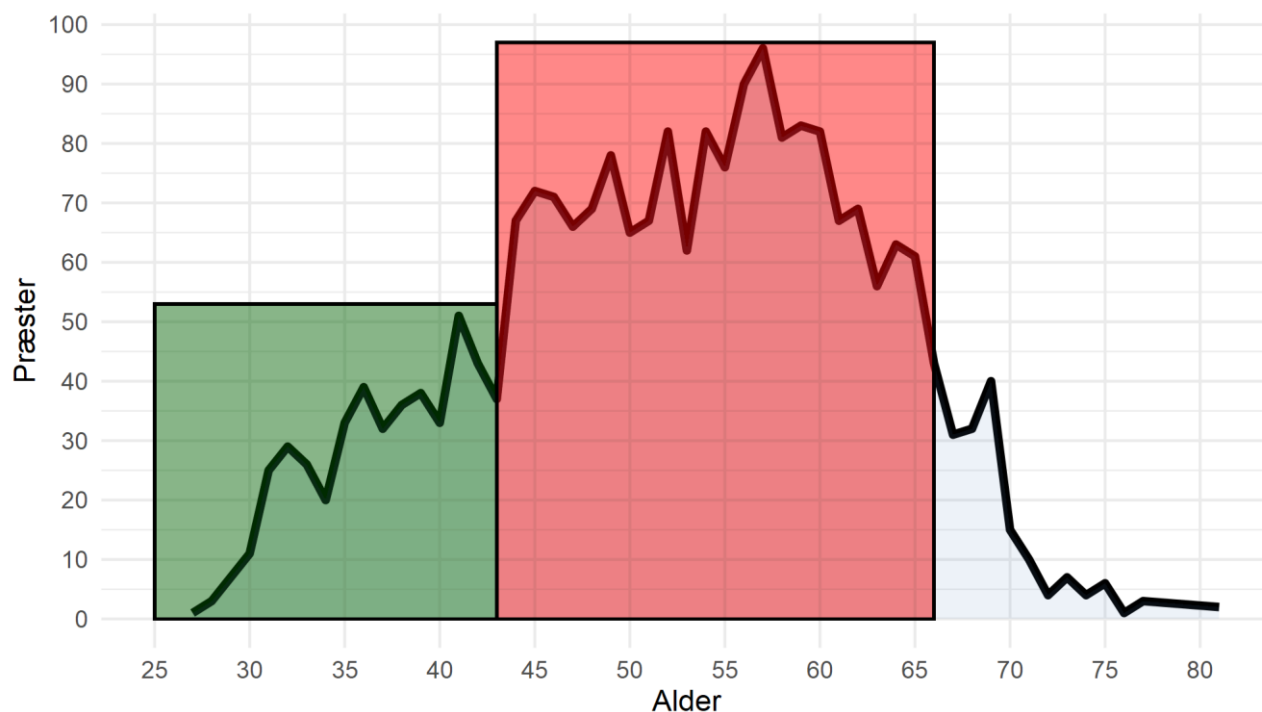
År	Antal præster	Difference fra 2021	År	Antal præster	Difference fra 2021
2021	2.233	-	2031	2.201	-32
2022	2.242	9	2032	2.185	-48
2023	2.253	20	2033	2.168	-65
2024	2.256	23	2034	2.150	-83
2025	2.256	23	2035	2.134	-99
2026	2.253	20	2036	2.118	-115
2027	2.250	17	2037	2.103	-130
2028	2.241	8	2038	2.091	-142
2029	2.230	-3	2039	2.078	-155
2030	2.217	-16	2040	2.070	-163

Beregning af FUV

12.3 Bag om konklusionerne

Antallet af præster falder, fordi antallet af atterstede sammen med det nuværende antal præster mellem 25 og 43 år ikke er nok til at erstatte den store gruppe af præster mellem 43 og 65 år, som begynder at gå på pension henover de næste år. Vi har illustreret dette i nedenstående figur. De 25 til 43-årige er indkapslet i den grønne firkant, og de 43 til 65-årige er indkapslet i den røde firkant. Der er en synlig forskel på størrelsen af de to aldersgrupper, og forskellen er så stor, at de yngre præster sammen med de atterstede ikke er nok til at opveje tabet af de ældre præster.

Figur 41: Præsternes aldersfordeling opdelt i grupper

Kilde: Fællesfondsløncentret

12.4 Metodebilag til fremskrivningen

Hvilken fremskrivningsmetode har vi brugt?

Fremskrivningen er inspireret af kohorte-komponent metoden til fremskrivning af befolkningsgrupper.³⁶ I sin simpleste form baserer kohorte-komponentmetoden sig på befolkningsfremgang (fødsler og immigration), befolkningsnedgang (dødsfald og emigration) og en optælling af befolkningen. Som minimum skal alle disse være fordelt på alder. Hvert år fremskriver man befolkningen med informationerne om fremgang og nedgang. Med dette får man et estimat for, hvordan befolkningen kommer til at udvikle sig. I vores tilfælde ønsker vi ikke at fremskrive en hel befolkning, men en erhvervsgruppe. Det betyder, at fremgang og nedgang skal tilpasses til en sådan. Som nedgang har vi brugt antallet af præster, som forlader præsteembedet. Det har vi gjort ved at se på samtlige præster i fx 2018 og undersøgt, hvor mange der var fraværende i 2019, 2020 og 2021. Hvis de ikke var ansat i de efterfølgende år, antager vi, at de har forladt præsteerhvervet. Dette holder vi op imod det totale antal præster fra det undersøgte år. Dette giver os en procent for, hvor mange der forlader embedet. For at finde fremgangen har vi taget et gennemsnit af tre normale år i produktionen af atterstede fordelt på alder. Dette er altså et antal og ikke en procent. Vi fremskriver

³⁶ Smith, Stanley K., Jeff. Tayman, and David A. Swanson. *A Practitioner's Guide to State and Local Population Projections*. 1st ed. 2013. Dordrecht: Springer Netherlands, 2013.

ét år ad gangen ved at gange præstestanden med frafaldprocenten og lægger antallet af attesterede til. Når dette er gjort, får vi en ny oversigt over præstestanden fordelt på alder, som vi gentager processen på. Dette fortsætter indtil år 2040.

Det ovenstående betyder, at vi arbejder med følgende antagelser og metodiske heuristikker:

- Præsternes fratrædelsesmønster fra 2018 og 2019 vil være det samme frem til 2040.
- Fratrædelsesmønsteret er det samme for alle typer præster.
- Fratrædelsesmønsteret er uafhængigt af køn.
- Frem til 2040 er antallet af attesterede fra Pastorseminariet det samme som gennemsnittet af 2018, 2020 og 2021.
- Vi har kun fratrædelsesmønstre for 29-årige præster og ældre end det. Derfor har vi samlet alle attesterede, som er yngre end 29 år, og lader dem indgå i analysen som en samlet gruppe 29-årige præster.

Hvorfor denne metode?

Mange fremskrivningsmetoder baserer sig på en fremskrivning af et enkelt tal over tid, fx det totale antal præster over tid.³⁷ Disse metoder skal bruge en tidsserie og/eller andre variabler, som har indflydelse på tallet, m.v. Vi har ikke en lang tidsserie – vi har kun perioden fra 2018 til 2021 –, og vi har ikke en masse ekstra data, som kan bruges i en fremskrivning. Vi har dog præsternes alder, hvilket er en vigtig komponent i kohorte-komponentmetoden. Siden vores data passer til kohorte-komponentmetoden, og vi ikke har data til de andre metoder, har vi valgt kohorte-komponentmetoden.

³⁷ Hyndman, Rob J., and George Athanasopoulos. *Forecasting: Principles and Practice*. Third print edition. Melbourne: OTexts, 2021. Print.